

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ.
София, Булевардъ „ФЕРДИНАНДЪ“ № 3.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ :
За България лева 3 прѣдплатени.
„Странство“ . 4 .

Съдържание:

	Стр.
1. „Вървай и люби“ (стихотворение)	105
2. Движението между свещеницитѣ и Архирейския съборъ	105
3. Днешната върховна нужда на Евангелскитѣ църкви въ България	107
4. „Това за тебе сторихъ“	108
5. Великиятъ отказъ (проповѣдь)	109
6. Некъ викнемъ да запѣмъ!	112
7. Младежи въ неблагоприятни условия	112
8. Недѣлното училище	114
9. Вжтрѣшенъ отдѣлъ	116
10. Огъ далечнитѣ страни	118

„Вървай и люби“.

Вървай твърдо въ тържеството
На небесний лжтъ въ свѣта;
Люби Бога и доброто,
Слѣдвай добродѣтелята.

Вървай Прѣсветото име,
Що Богува в'вѣкъ вѣковъ;
Люби Бога: Той любимъ е
И достоенъ за любовь.

Вървай Бога въ неизмѣна
И че Той вездѣ царп;
Люби правдата свещена
И съ злото се бори.

Вървай и въ човѣка слаби,
Обезславенъ огъ развратъ;
Люби ти човѣка слаби,
Твоя сплтникъ, падналь братъ.

Вървай въ себе си, и туй ще
Твоята цѣль да поспѣши;
Люби ближний си, и туй ще
Двама ви да повиши.

Вървай въ бждещето ново,
Че ще дойде на свѣта;
Люби царството Христово,
Царството на любовта.

Изъ Битие:
Сбирки, рими и поеми на г. С. К. Ватралски.

Движението между свещеницитѣ и Архирейския Съборъ.

Прѣзъ първитѣ числа на юли въ столицата, на България ще засѣдава първия Архирейски Съборъ, който ще разрѣши въпроса за въвеждането, или нахвърлянето на български езикъ при православното богослужение. Дали покрай този въпросъ, съборътъ ще зачекне и нѣкои други жинени и назрѣли въпроси въ свръзка съ църквата и нейното вѣдомство, остава да се види, но свещеницитѣ — върху плѣщитѣ на които лежи най-тежкиятъ товаръ, които сж най-близу до народа и слѣдователно разбиратъ най-добрь духовнитѣ му нужди, сега най-вече, при надвочерното на епископския съборъ почнуватъ силно да се вълнуватъ. Откликъ на тѣзи наврѣмечни вълнения сж рефератитѣ, разискванията и резолюциитѣ на свещеническитѣ братства, а така сжшо и хубавитѣ статии въ религиознитѣ вѣстници и списания, каквито сж „Свѣтъникъ“, „Духовенъ Животъ“, „Благовѣстители“ и др. Въ какво се състоятъ исканията на благоговѣйнитѣ свещеници? Въ това за жалость, всичкитѣ не сж на едно мнѣние: едни сж по-смѣли, по-откровени и по-либерални въ своитѣ искания. Освѣнъ матерналното подобрене, тѣ настояватъ за коренни реформи въ свещеническото облѣкло и шапката, за прѣмахването на поститѣ, рѣсенето огъ кжща въ кжща, широки права на бѣлото ду-

ховенство, за да участвува въ наредбата и управленнето на църквата, и втори бракъ за овдовѣли свещеници. Други отъ тѣхъ сж по-страхливи и по-умѣрени; но въ едно нѣщо тѣ сж съгласни всички противъ съспендирането на 27-и членъ отъ братствения уставъ и искатъ незабавното му възврѣщане — живото участие на свещеницитѣ въ наредбитѣ и управата на църквата. Като недопусна да се състои общия свещенически конгресъ прѣди три години, Синодътъ зе една, колкото неблагоприятна, толкозъ и пакостна мѣрка, която освѣнъ дѣто не одуши разбудения духъ у свещенството но грамадно съдѣйствува за сжществуващото днесъ застрашително охлаждане между висшето църковно началство и една голѣма частъ отъ най-благопадежнитѣ и напрѣдничави свещеници.

Сега, повече отъ кога да е, свещеницитѣ се възмущаватъ и искатъ да имъ се повърнатъ отнетитѣ права — да зиматъ прямо участие въ управата на църквата, и да се подобри положението имъ въ всѣко отношение. Що се чуе ли гласа на бѣлото духовенство? Не е мислимо, за просгата причина, че архиперитѣ никога не ще се покажатъ готови да свалятъ отъ себе си току тѣй лесно прерогативитѣ на върховни заповѣдници и да допуснатъ демократизирането на църквата, каквато тя е била прѣзъ първитѣ три вѣка слѣдъ Христа и както изискватъ съврѣменнитѣ духовни нужди на нашия народъ. Освѣнъ това като високо поставени, плащани богато отъ държавата и като несѣмейни, тѣ никога не сж били и никога не ще бждатъ въ състояние да дойдатъ близу и да разбератъ личнитѣ, сѣмейнитѣ и социалнитѣ нужди на измъченитѣ свещеници. Калугеръ-човѣкъ е чуждъ за свещенитѣ чувства и пориви на единъ родителъ — баща, за това и богоудѣхновенниятъ апостолъ изрично поръча: „Трѣбва прочее епископътъ да е непороченъ, на една жена мжжъ, трѣзвенъ, цѣломъждъръ, благочиненъ, който управлява добръ своя си домъ, и държи чадата си въ послушание съ всѣка честность; защото ако не знае нѣкой да управлява своя си домъ, какъ ще има прилежание за църквата Божия?“ Отъ казаното до тукъ можемъ да твърдимъ съ голѣма увѣреность, че епископскитѣ съборъ ще дойде и ще се разиде безъ да удовлетвори свещеническитѣ искания. Това се очаква, но то не трѣбва ни най-малко да внесе разочарование въ редовитѣ на борцитѣ свещеници. Отъ несполука ще излѣзе сполука, ако братчицитѣ, по примѣра на желѣзничаритѣ, телеграфо-пощенскитѣ чиновници и учителитѣ сгруниратъ силитѣ си и образуватъ една мощна организация, която никой не ще може да игнорира. Тогава гласътъ имъ ще се чуе, влиянието имъ силно ще се почувствува не само прѣдъ Синода, но и въ цѣлата страна, и затворенитѣ врата, които водятъ къмъ участието на свещеницитѣ въ уредбата на църквата, сами ще се

отворятъ. Благодарение, този часъ е настѣпилъ. Учимъ се, че по случай Славянския конгресъ, нѣколко събудени свещеници отъ разни мѣста, се събрали напоследѣтъ въ столицата, и при затворени врата, тѣ обсѣдили начина и положили първитѣ основи за обединението на бѣлото духовенство. Прѣлѣтствия отъ една и друга страна, обезсърдени отъ отвѣтъ и отвѣтрѣ, несъмнѣно ще се явятъ, но въпрѣки всичко това, единението на свещенството ще бжде свѣршенъ фактъ. Това еднажъ постигнато, то ще приготви пътя за по-скорошното свикване на единъ помѣстенъ съборъ на българската православна църква, въ който епископи свещеници и миряни съ еднакви права ще се застъпятъ не само за всестранното подобрене участиа на свещеницитѣ, но и за разрѣшеннето на много отъ назрѣлитѣ въпроси, чрѣзъ които църквата ще се приспособи да отговаря на съврѣменнитѣ духовни нужди на народа.

Въ заключение не ще бжде безмѣстно, ако кажемъ, че ние българитѣ — евангелисти гледаме съ дълбокъ интересъ и задушевна радость на свещеническото движение. За насъ това сж признаци на пробуда и на истински духовенъ животъ; това сж благородни условия, за да се отмахне гнета и тиранията на църковнитѣ бюрократи и да се направи църквата въ цѣлната смисълъ на думата *народна, съборна, жива и дъятелна*. Нѣкога, ние напуснахме православната църква, не заради нѣкакви материални облаги, или защото искахме да служимъ на чужди интереси и идеали, *съвсѣмъ не*; но поради липсата на духовна храна, на духовенъ животъ. Сега, къмъ почнатата борба за съживленнето на църквата, къмъ стремекитѣ да се замѣсти славянски съ български езикъ при богослужението, къмъ старанията на мнозина свещеници да се въведатъ нѣкои необходими реформи, и къмъ бързата и небивала до сега разпродажба на синодалното евангелие, ние, евангелиститѣ, гледаме съ възторгъ и сърдечна благодарность къмъ **Бога**. Началото на двадесетия вѣкъ се ознаменува съ духъ на отсѣчивость и жажда за единение на църквитѣ въ Шотландия, Канада и Съединенитѣ Щати въ Америка. Въ близкото бждеще това течение за единство на църквитѣ чрѣзъ любовта Христова ще обгърне всемирната църква на земята. По всичко изглежда, че ние прѣкарваме единъ пригответеленъ периодъ, слѣдъ който ще настѣпи една епоха на велико изпълнение на Духа Божий върху всичкитѣ народи на земята и тогава ще се изпълнятъ пророческитѣ думи на Спасителя: „И ще бжде едно стадо и единъ пастирь“. Ще свѣршимъ статията съ възторженитѣ думи на поета:

„Вървай въ бждещото ново
Че ще дойде на свѣта;
Люби царството Христово,
Царството на любовта!“

Днешната върховна нужда на Евангелските църкви въ България.

Прѣзъ първитѣ числа на мѣсецъ юни въ Единбургъ, Шотландия засѣдава Всесвѣтската Мисионерска конференция, въ която взеха живо участие знаменити мъже: епископи, проповѣдници, мисионери, професори, редактори, списатели, политически мъже и други отъ всичкитѣ краища на свѣта. Подобно нѣщо, каквото стана и се прояви прѣзъ нѣколкото дѣня въ Единбургъ, историята на църквата до сега не е отбѣлѣзвала въ страницитѣ си. Върху величавата тема: **Похристианчването на свѣта, или Доходждането на Христовото царство на земята**, се четоха реферати, дадоха се рапорти, станаха разисквания, отъ които се изтъкнаха маса факти, изблизна нова видѣлница за духовнитѣ нужди и състоянието на стотини милиони язичници и мохамедани, а споредъ това изтъкна въ поразителенъ релефъ и великото призвание — отговорността на нинѣшната Христова църква. Духовити и Богу посветени мъже, като Кянтьрберийския Архиепископъ, Дъратскиятъ Епископъ и десетки други отлични труженици съ трогателенъ тонъ и съ думи пропити отъ мъдростъ и благодать посочиха, каква трѣбва да бѣде днешната църква по животъ и по дѣятелностъ, за да изпълни възложената ѝ отъ Спасителя мисия: „Идете и научете всичкитѣ народи!“ Споредъ авторитетнитѣ мнѣния на видни говорители въ конференцията, свѣтътъ днесъ минава прѣзъ една страшна и небивала до сега морална криза, и прѣзъ иднитѣ десетъ години борбата между доброто и злото ще стигне до своята кулминационна точка: или църквата, облѣчена съ пълнотата на Духъ Свети ще излѣзе побѣдителка надъ размножаващото се днесъ зло и царството Христово ще възтържествува съ сила и слава, или християнството, като система въ лицето на църквата ще прѣтърпи ужасенъ, немислимъ погромъ и поражение. Благодарение на тази нова прѣображенска гора — конференцията, 1,200 делегати видѣха нови видѣния отъ славата Божия и обѣщанието на Отца, и тѣ се разидоха всѣкой на своето мѣсто по отдалеченитѣ краища на свѣта, съ нови сили, ново посвещение на себе си, живота си и имота си, рѣшени да работятъ прѣди всичко за **духовното съживление на църквата**.

Споредъ твърдението на най-мѣродавнитѣ духовни вѣстници и списания въ Англия и Америка, послѣдницитѣ отъ държаната напоследъкъ Мисионерска конференция обѣщаватъ да засегнатъ и да дадатъ силенъ потикъ къмъ новъ животъ и усилена дѣятелностъ въ редоветѣ на Всемирната Христова църква. Очаква се силно настѣпление на напредъ по цѣлата боева линия — Индия, Китай, Корея, Африка и въ всичкитѣ страни на Европа

и Азия. Питанието е сега, какво ще стане съ насъ — евангелскитѣ църкви въ юго-източна Европа? Отзвукъ на издигнатия въ Мисионерската конференция викъ — „Свѣтътъ за Христа“ — стига и до насъ въ България и Македония; важното е, дали ще се стреснемъ и ще го приемемъ като силенъ гласъ Божий, или ще си останемъ неподвижни, студени като ледъ въ досегашната си духовна апатия. Заслужава да се забѣлѣжи, че и въ двата мисионерски годишни събори, държани тази пролѣтъ, единия въ Търново, а другия въ Самоковъ, се констатираше сѣ единъ и сѣщия прѣскърбенъ фактъ: застрашителна липса на работници въ България и Македония. Сравнително празни църкви и малко слушателство, отсъствие на пламенностъ за Господа, молитвенъ духъ и дълбокъ духовенъ интересъ. Такова е, съ нѣкои малки изключения, духовното състояние на евангелскитѣ църкви, поставени ужъ като свѣтила всрѣдъ единъ до скоро добродѣтеленъ народъ, но който сега бѣдствува да бѣде погълнатъ въ пропастьта на безвѣрието и безправствеността.

Прѣдъ тази далечъ неутѣшителна перспектива, какво прѣдстои на насъ българскитѣ евангелски работници? Прѣди всичко нека спремъ да се надѣваме на чужденцитѣ и да трунаме всичко върху тѣхъ; нека сме отъ душа и сърдце признателни за това що сѣ сторили и слѣдватъ да струватъ до сега; но нека се облегнемъ всецѣло на Бога и на собственитѣ си сили, като съзнаемъ голѣмата отговорностъ, що лежи върху нашитѣ плѣщи за духовната просвѣта на многото си отечество. Ни повече, ни по-малко, нашата прицѣлна точка е и трѣбва да бѣде: **Българскитѣ народъ и балканскитѣ народи за Христа**. За реализирането на тая върховна цѣль ние трѣбва да копнемъ, да работимъ планомерно, да живѣемъ и да умремъ. А това, за да постигнемъ, *на първо мѣсто* ние проповѣдницитѣ и пастиритѣ трѣбва да бѣдемъ **кръстени съ Духа Светаго**. Усѣщаме ли, молимъ ли се достатъчно за пълнотата на Св. Духъ? Ако имаме това помазание, ние не само щѣмъ да сме огнена сила на амвона, но и щѣмъ изведнажъ да се заловимъ *за лична работа* чрѣзъ пастирскитѣ посѣщения по къщитѣ и дуканитѣ. Днесъ голѣмъ поплакъ се чува почти отъ всѣкъдѣ, че пастиритѣ сѣ оставили прямитѣ си пастирски длѣжности и сѣ се прѣдали на какви не сдѣлки и занятия. Какво съживление може да се очаква въ църквитѣ, ако тѣхнитѣ духовни водители сѣ погълнати отъ други нѣща?! На *второ мѣсто* нека кажемъ, че съживлението неминуемо ще послѣдва, когато направимъ църквитѣ истински домове за молитва и съобщение съ Бога. Че степента на духовния животъ въ нашитѣ църкви е спадналъ много низко, личи най-добрь отъ тѣй нареченитѣ молитвени събрания. Прѣди години

ние имаме молитвени събрания, ала тѣ бѣха съвсѣмъ другояче: тѣ се посѣщаваха отъ всички, но главно въ тѣхъ се слушаше гласа на усърдна молитва отъ мнозина; сега, за жалостъ, ние имаме събрания, въ които едни и същи винаги говорятъ, а повечето хладнокръвно гледатъ и не взематъ никаква участие, така че почти всичко въ тѣхъ е станало формално и безжизнено. Тази е друга една отъ болнитѣ страни на българския евангелизъмъ, къмъ която колкото по-скоро погледнемъ съ загриженостъ, толкова по-добъръ ще бѣде за църквитѣ ни и изобщо за дѣлото Божие въ страната ни.

И най-послѣ високитѣ и добрѣ разбрани интереси на царството Божие изискватъ да сгруппираме и насочимъ всичкитѣ си сили и старания прѣдимно въ духовната, или евангелистическа работа, като най-важна, основна и неминуема за по-нататъшното развитие на християнскитѣ добродѣтели. Серпозна грѣшка е, дѣто мнозина изживяватъ много врѣме и енергия и то често пжти въ ущърбъ на евангелската работа, за цѣли и подвиги ползата, отъ които сравнително е малка. Но този начинъ ние парализираме силитѣ си, отслабваме най-важната си работа и изживяваме много енергия на вѣтъра. Въ миналото, па и сега, сме наклонни да умножаваме органитѣ и организациитѣ, додѣто у малко врѣме изтощимъ силитѣ си и станемъ негодни, за да продължаваме по-нататъкъ. Слѣдъ четенето на разни реферати и доклади прѣдъ Всемирната Мисионерска конференция станало явно за всички, че само чрѣзъ съединение на силитѣ — книжовни, учебни и други — евангелизирането на свѣта ще може да се постигне въ едно по-кратко врѣме. Думитѣ: „единение, централизация на силитѣ“ се изговаряли съ възторгъ отъ всичкитѣ делегати на разнитѣ народи и дружества. Не трѣбва ли и ние слабитѣ въ мѣничката България да земемъ поука отъ по-умнитѣ и по-опитнитѣ отъ насъ? Ние твърдо вѣрваме и смѣло поддържаме, че добритѣ начинания у насъ, като въздържателното дѣло и разнитѣ младежки дружества ще крачатъ напредъ слѣдъ като Христосъ и Неговото Царство се вселятъ въ сърдцата на стотини и хиляди въ всичкитѣ села и градове на България. Безъ новия животъ отъ Духа въ сърдцата на покаяни грѣшници, хилядитѣ брошури и вѣстници по въздържанието малка полза ще принесатъ. Той самъ е казалъ: „Безъ мене не можете нищо да сторите“, но ние жалки същества, искаме да излѣземъ поумни отъ Него, та безъ Неговата драгоценна кръвъ, безъ Неговата изобилна благодать, наитъваме се съ всичкитѣ си сили, за да избавимъ потъналия въ вълнитѣ на пиянството и на грѣха свѣтъ. Прѣди да се втурнемъ по-нататъкъ, добъръ е да издиримъ и да разкритикуваме досегашнитѣ си начини за работа. Отъ това само добро ще излѣзе.

Прѣв. А. L. Long.

„Това за тебъ сторихъ“.*)

(Пѣсень 23-та изъ „Св. Пѣсни“).

Музика: Wm. B. Bradbury.

1.

Живота си Азъ не шадихъ.
Но тебъ Спаситель се вѣстихъ.
Да те спася отъ смъртъ и грѣхъ
Послѣдната си кръвъ пролѣхъ.
Умрѣхъ на кръста да си живъ
И вѣра Ми всегда щастливъ.
До смъртъ за тебе съмъ страдалъ,
За Мене ти, какво си далъ?

2.

Менъ злобата не поразилъ
Ни денемъ хули, вѣнощъ сълзи.
Азъ всѣкакви бѣди минахъ:
Тебъ радости да дамъ искахъ.
Годинитѣ Ми ти зема,
Но ти отъ твойтъ, що имамъ,
Отъ тозъ животъ, що си миналъ,
Една на Менъ, дали си далъ?

3.

Оставихъ свѣтълъ Бащинъ храмъ,
Оставихъ славата си тамъ,
И дойдохъ вѣземна тъмнина
Да воля тебе вѣсѣтлина.
Прѣстолъ оставихъ за бѣди,
Хвала я хула наслѣди.
Мисли сега: до този день,
Какво остави ти за Менъ?

4.

За тебъ страдания Азъ търпѣхъ
И вѣкрвавъ потъ дори облѣхъ.
Сѣга горчива цѣль обзетъ
Тамъ на Голгота бѣхъ разпѣтъ.
Ти, грѣшнице, съсъ тозъ езикъ
Не би описалъ нейни ликъ.
Мисли, о, грѣшнице, всегда
За Мене ти дали страда?

5.

Отъ Моя Бащинъ домъ за тебъ
Донесохъ Азъ небесенъ хлѣбъ,
За тебъ потънали вразвратъ
Спасене, прошка, благодать,
Утѣха, радость — любовта
На Моя Богъ изъ вѣчността,
А дале ли ти Менъ вдаръ
Сърцето твое за олтарь?

Прѣраб. В. П. В.

*) Надписъ на кръстъ въ библиотеката на единъ нѣмски свещеникъ. Говори се, че знаменитиятъ Графъ Цинцендорфъ е започналъ да обича Христа Спасителя съ четенето на този надписъ.

Д-ръ Н. Д. Хилисъ.

ПРОПОВѢДЬ.

Великиятъ отказъ

Текстъ — Дѣян. 24: 25, 27.

И когато говорѣше той (Павелъ) за правда, и за въздържание и за бжедещия сждѣ, Феликсъ, уплашенъ, отговори: сега си иди . . . Но слѣдъ навършането на двѣ години, Феликса наслѣдува Порций Фестъ, а Феликсъ остави Павла въ окови*.

Тука имаме единъ затворникъ въ сждилището, който осжда сждияга на трибуната. Тука е единъ поданикъ, който издига веригитѣ си да плаши царя на прѣстола. Като забравя оковитѣ си, Павелъ издига дѣсницата си да произнесе сждѣ и наказание на виновника, Като забравя пурпурната си мантия, Феликсъ се прѣвива въ ужасъ прѣдъ прѣсждата на Павла. Нагледно Феликсъ бѣше царъ и чрѣзъ една дума, само чрѣзъ едно покланяне на главата, той би могълъ да изпрати Павла на главорѣзателя. При все това, този затворникъ, чудно наистина, чрѣзъ една дума и едно покланяне на главата, ужасява царя, и като го осжда, той изпраща Феликса отлѣво. Защото Феликсъ е царьтъ по видимоу чрѣзъ пурпурната си мантия, а Павелъ е Божиятъ некоронясанъ царъ, царуващъ чрѣзъ божествено право. Историата говори само за двѣ други сцени, подобни на този сждебенъ часъ, когато Павелъ обвинява нечестивиятъ царъ и красивата жена на прѣстола прѣдъ него. Една такава сцена се случи въ палата на Лорензо Великолѣпни. Изгощенъ поради своитѣ разточителности, принцътъ бѣ на умираше. Ужасенъ отъ сѣнкитѣ, които падаха отъ крилата на смъртъта, разперени надъ него, Лорензо праща за единкия човѣкъ въ Флоренция, въ когото той има довѣрие, неговия старъ неприятель, Савонарола. Умилително принцътъ сж молѣ за прощение. Както нѣкой отмѣстителенъ ангелъ, Савонарола се издигна надъ царя: „Кашъ ли се за грѣховетѣ си? Ще се откажешъ ли отъ твоитѣ нечестно добити богатства?“ Ще възвърнешъ ли свободата на Флоренция?“ Лорензо потрепери като листъ, хванатъ отъ бурята. Уплашенъ, той се сви подъ коприненитѣ завивки и Савонарола излѣзе изъ залата, като ангела съ пламениния мечъ, безъ да отвори вратата на Рая.

Още по-впечатително е обвинението на осждения мѣченикъ къмъ своя управителъ. Прѣдъ него бѣха колѣтъ и разгорената клада, къмъ които младиятъ апостолъ вървѣше между два реда копия и въоржени войници. Като застана точно прѣдъ управителя, младежътъ издигна ржката си, осжди жестокия монархъ за прѣстѣпленията му и го прѣладе на гнѣва на Агнето и на ужаситѣ на вѣчната справедливостъ. Тогава ужаситѣ на невидимия свѣтъ се почувствуваха отъ множеството. Съ поблѣднѣли устни войницитѣ паднаха на колѣнѣ. Повече и повече говори пророкътъ Божи, докато владѣтельтъ припѣлзѣ при нозѣтъ на осждения на смъртъ апостолъ и умилително се молѣше за прошка и посрѣдничество.

Когато Богъ дойде, съмнѣние, грѣхъ, бунтуване бѣгатъ отъ присѣдственото Му. Словото Божие е мечъ, бързъ, живъ и мощенъ, който отдѣля грѣшника му, като изгаря, дѣто се допре. Нѣма нищо по-велико въ вселенната отъ човѣка, нѣма нищо по-велико въ човѣка отъ душата му и Бога, отъ Когото тя произхожда. Та когато Павелъ говорѣше за бждния сждѣ, всичкитѣ илюзии

изчезнаха отъ Феликса: и голѣмиятъ му палатъ, и могъществото му, заедно съ войницитѣ му, и богатството му, станаха, като паяджина, прѣзъ която Смъртъта и Вѣчността се прозираха.

Търсѣше забавление, намѣри сждѣ.

Това, което Феликсъ търсѣше бѣ забавление; това което той намѣри бѣ сждѣ и наказание. Клавди бѣше императоръ, а Феликсъ и Паласъ, братъ му, бѣха Кесаревитѣ любимци. Никой другъ упрѣвитель нѣмаше Феликсовата властъ да събира пари чрѣзъ данѣци и да си създаде правителството. Когато Кесаревитѣ финансии бѣха оскудѣли, пълководецътъ му го съвѣтвѣ да прати за Феликса, защото половината отъ неговото богатство би турнало въ добро състояние царското съкровище. Друсилия бѣше дѣщеря на единъ царъ и жена на единъ другъ, а сега живѣше съ трети. Понеже врѣмето му тежеше, Феликсъ си спомни за Павла, затворника. Славата на Павловото краснорѣчие бѣ достигнало даже до палата. Подбуденъ отъ любопитство и отъ желание за забава, войници бидоха изпратени за апостола, съ надежда че той би могълъ да отнеме единъ часъ и да убие малко врѣме. Животътъ трѣбва да се вижда тежъкъ на царетѣ. За царя нѣма безцѣлно скитане по улицата, да се загледа въ прозорцитѣ на магазинитѣ. За царя нѣма изтѣгане въ парка, както казва Хуйтманъ, „да се скита тукъ-тамъ и ободрява душата си.“ Царьтъ нѣма какъ да се присѣдини къмъ нѣкоя малка група усърдни разисквачи. За царя има само колосани дрехи, достолѣпие и прилично облѣкло. Царетѣ плащатъ сж жп о за коронитѣ си. Наситенъ отъ дворцовия смѣшкаръ, отъ играчитѣ и магьосницитѣ, Феликсъ прати за Павла, каква фигура прѣдставляваше онзи, който стоеше прѣдъ великия монархъ и красивата жена! Колко умилителни сж веригитѣ на ранения герой! Умилителни, тоже, вехтата му връхна дреха, тъмнична блѣдина и напрѣднала възраст.

Да, изкушаванъ често, но никога Павелъ не е билъ изкушаванъ по-силно. Скоро изпитътъ му щѣше да настане. Колко *много* се нуждеше той отъ приятель въ сждилището! Неприятелитѣ му неприсѣдствуваха. Събитията бѣха му помогнали да го изслуша царьтъ поне за единъ часъ, но какво щѣше да послѣдва, ако той защитѣше своето дѣло тѣй изкусно, што да осигури освобождението си отъ веригитѣ и затвора? Нѣкои хитри ласки за хубостъта на Друсилия, малко заглаждаха грѣховетѣ ѝ, единъ остроуменъ и приятенъ комплиментъ къмъ Феликса, съ убѣдителнитѣ изкуства, каквито у Павла изобилваха, и тогава свобода, и сбогомъ на веригитѣ и затвора. Но не, Павелъ бѣше човѣкъ по Бога! Този часъ бѣ дошълъ, не като случай да избави себе си, но да спасе Феликса и Друсилия. Въ оная мнута Павловитѣ вериги бѣха съвсѣмъ забравени. Единственото нѣщо, което помнѣше бѣ да спечели царьтъ и царицата. Павелъ се приготви за великата си работа, и както Богъ дѣйствуваше въ него, и той ще дѣйствува на Феликса. Той употребѣи всѣко доказателство, разказа случката за неговото видѣние изъ пѣтя за Дамаскъ, говори за правда, за глупостъта и безумието на грѣха, за важността отъ въздържание и себе-владѣние и тогава, като си издигна прѣста, той описа съ огненни букви на стѣната наказанията за грѣха и ужаситѣ на бжедещия сждѣ. Кржгътъ, на на който Богъ седи да пази своята вселенна, той прѣдстави за огненъ кржгъ. Феликсовото лице поблѣднѣ като мраморъ и той треперѣше отъ страхъ. Защото виновнитѣ царъ и царица бѣха дошли на сждния день и ангелътъ на свѣстѣта и наказанието ги бѣ пратилъ отлѣво,

Нравствено царуване.

Не сж физическитѣ нѣща най-силнитѣ. Най-великитѣ сили не сж шумни. Всеомогщието въ слънчевата лжча и гравитацията сж безшумни. Въ думитѣ на този разпаленъ апостолъ душата притежава морална сила, която прави Ниагара нищожень и вихрушкитѣ — смѣшни. Дадено е на слънчевитѣ лжчи да падатъ съ неуморна сила върху чернитѣ облаци. Разтрошенъ въ частици свѣтлина, облакътъ се изгубва. Като издигна жезъла на Божия законъ, Павелъ порази Феликсова животъ и като безосновната постройка на единъ сънь, той се разтопи и не остави нито слѣда задъ себе си. Минутно фактивната му кжща се събори надъ главата му. Гризена на съвѣстѣта го обхвана. Страхътъ го обзе. Ужасътъ го разтрѣси. Какви надежди той бѣ осутилъ! Какви свѣтила бѣ угасилъ! Какви случаи пражосалъ, както безцѣнни камъни, които се изтѣрсватъ между прѣститѣ въ морето! Младинитѣ му загубени, зрѣлата му възраст унижена, идеалитѣ му умъртвени, общанията му неизпълнени, челото му опетнено, душата му, като нѣкое старо дърво, разрушено отъ буритѣ и обгорено отъ гърмотевитѣ. Разрушено отъвнѣ, червенозелено и изгнило отъагрѣ. Чудно е че въ единъ часъ Феликсъ може да мине отъ краенъ успѣхъ до най-низката пропасть на мракъ, гризена на съвѣстѣта и несполука. Голѣма е силата на Божията истина. Дадено бѣ на Павла да заобиколи Феликса съ великия океанъ на вѣчността. Въ ярката свѣтлина на Бога палатътъ му стана несжщественъ, както единъ сънь въ другъ сънь. Златото му стана, като тенекѣ и пурпурнитѣ му дрехи дрипи. Всичкитѣ му свѣтски почести тегиѣха леко като талаша въ сравнение съ златото на Божия законъ. Умътъ му ся прѣвърна въ огнено море. Цѣлата земя ся молѣше; всичко около него бѣ една черна рѣка, която го влѣчеше къмъ царството на смъртъта. Най-сѣтнѣ той видѣ нѣщата въ правата имъ перспектива, като знаеше, че само едно нѣщо бѣ потрѣбно, именно: да струва волята Божия, като подчини себе си напълно на светия му законъ.

Една разбудена паметъ.

Голѣма е силата на съвѣстѣта. Нравствената способностъ може да разбуди паметѣта и да направи мъртвото минало да живѣе. Чуденъ фактъ е дѣто спомени, увѣхнали за винаги отъ плочкитѣ на паметѣта, могатъ да се възвѣрнатъ въ ранната си прѣснота, когато съвѣстѣта се разбуди. Древнитѣ артисти си служили съ сини и червени бои които не избѣлявали даже за 500 години. Но още по-трайни сж картинитѣ на паметѣта. Това, което е било, ще си остане за винаги. Грѣхътъ се набива въ душата сжщо, както огньтъ вкарва боята въ чинията. Бунтъ противъ Бога и неговия законъ изглежда, като да вкарва златото въ състава на душата. Казватъ, че индеецътъ се страхува да се сменя на портретъ. Той мисли, че единъ тънъкъ пластъ отъ неговата душа изхвъркнава и се залавя за картината. Като не разбира, червенокожиятъ индеецъ, вѣрва, че ако хиляда портрета се снематъ, цѣлото му тѣло би се избѣлило и отъ него нищо не би останало. Вие се усмихвате на разбиранията на индица, но нека ви кажа, че миѣнията на индица съдържатъ единъ поетически елементъ, който е съвършено истински. Душата съгрѣшава; едно леко вещество напуца душата, за да се прилѣпи за грѣха. Съ всѣкой новъ грѣхъ излиза и едно ново издишане. — Колкото грѣховетѣ върху паметѣта се увеличаватъ, душата става все по-малка и по-малка. Най-сетнѣ слѣдъ хиляди прѣгрѣшения, зачатѣкътъ на душата едва ли остава. Това е опитностъ — душата, която грѣши, тя ще умре“. Това е история — грѣхътъ разтопява самата сграда на душата. И,

когато Павелъ стресна Феликса, тѣзи стари грѣхове, като заспали змии, се разбудиха. Вчерашниятъ грѣхъ е яйце, отъ което на утрото ще дойде мѣззата и наказанието. Хората обикалятъ живота дваждъ — веднаждъ, за да посятъ сѣмето на дѣйствие, добро и зло; тогава, съ Божиитѣ ангели на осжждение и мѣзда, душата умственно се поврѣща върху цѣлия миналъ животъ. И хората сж отговорни не само за сѣмената, но и за сътресенията отъ наказание. Грѣховетѣ на нѣкои хора дохождатъ на сждъ прѣждеврѣменно, а пѣкъ на други — поизпослѣ, като узрѣватъ по-късно. Често наказанията сж като бурнитѣ облаци, които се бавятъ по небото.

Изгубени случаи и сили.

Първото побуждение на Феликса бѣ да се покае и да поправи живота си. Разлюлянъ като трѣсътъ отъ вѣтъра, той мислѣше да стане и напусне бившия си животъ. Но бавенето докара опасностъ. Той не искаше да дѣйствува немедленно. Душевнитѣ му вълнения бѣха прави, но той не прѣвърна чувствата си въ дѣла. Чувствата сж подобни на цѣтлове — тѣ трѣбва да продължатъ и да се обвърнатъ въ младъ плодъ. Веднаждъ сърцето разбудено и желанията пламнаха, не остава друго освѣтъ длжността да се дѣйсгува. О, да бѣше Феликсъ станалъ мжжественъ! Ние копнѣемъ да го чуемъ да каже: „Ще сгана да ида при Отца си“. Въ усърдието си, ние чувствуваме, че бихме го издигнали отъ прѣстола и бихме го принудили да дѣйствува. Умътъ му го убѣждаваше да измѣни живота си. Съвѣстѣта му го измѣчваше, разсждѣкътъ му го изобличаваше, паметѣта му шепнѣше своето прѣдупрѣждение, страхътъ го заплашваше. Но той оглагаше. Когато имамъ „по-удобно врѣме“, азъ ще пратя за тебе. Утрѣ ще има довольно врѣме. Има едно ново божество днесъ, поставено въ храма и името на тая богиня. То е „Утрѣ“. Утрѣ ще основа азъ училището, утрѣ ще се отлачи отъ лошитѣ си другари, извиква младеждѣтъ. Утрѣ ще се откажа отъ тази опивателна чаша, шепне пияницата. Утрѣ ще напусна бездѣлнето и ще се прѣдамъ на трудолюбие и наука, разсжждава младеждѣтъ. Утрѣ ще се присѣдиня къмъ послѣдователитѣ на Исуса Христа. Утрѣ ще запиша името си между неговитѣ апостоли. Но утрѣ нѣма никога да дойде. О, безумни, знайте че нѣма утрѣ! Ти живѣеш на улицата наречена „По-Послѣ“ и въ кжщата съ име, „Никога“.

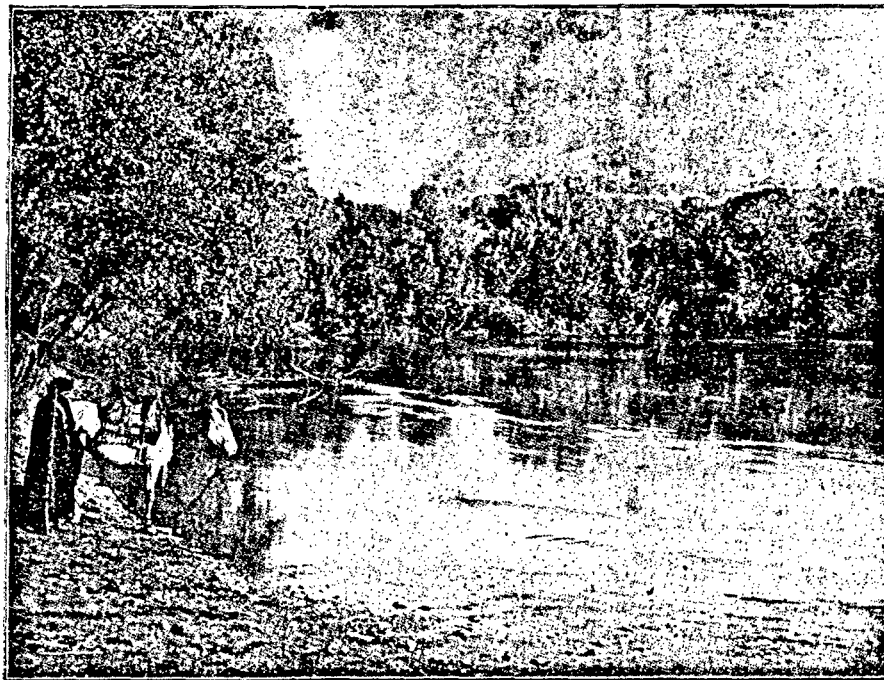
Дайте Залогъ за бждещето.

Утрѣ е само сѣнката на единъ сънь. Когато утрото дойде, то ще бжде днесъ. Ако не щещъ да дѣйствуващъ сега, отгдѣ ще имашъ сила да дѣйсгуващъ утрѣ? Ти гонишъ единъ метеоръ. Не отлагай! Това е пѣтътъ на смъртъта. Стани и дѣйствувай! Изгорѣ задъ себе си всичкитѣ мостове. Обърни се къмъ Оногова, Който е най-близо до тебе и направи обрѣкъ. Дай залогъ за бждещето. Разсждѣкътъ расте чрѣзъ употреба, тѣлото — чрѣзъ упражнение, паметѣта — чрѣзъ практика и волята — чрѣзъ дѣйствуване и рѣшителностъ. Нищо не отслабва тѣй волята както отлагането. Нерѣшителността е тѣй съсипателна за характера, както гнилоствѣта въ срутения покривъ на църквата Уестминстеръ Абе. Ний живѣемъ въ единъ свѣтъ дѣто занемарата затрива самитѣ на дарби.

Не отдавна азъ бѣхъ въ Анъ Арбъръ. Като вървѣхъ по улицата, при електрическото освѣтление, една катеричка се пусна по дървото и се изправи прѣдъ мене, като простираше краченцата си за орѣхи. Това бѣше една бѣдна, постала, изгладнѣла катерица. Всичкитѣ добри катерици до сега трѣбваше да сж на леглото си. Само сказничитѣ имаха право да сж будни по това врѣме на нощѣта. Трудолюбивитѣ катерици не биваше да стоятъ гладни прѣзъ февруари. Защо не си е натрупала орѣхи въ земята и

въ голѣмитѣ джбови дървета на околността? Като разпитахъ, научихъ се, че градскиятъ свѣтъ постъпилъ неблагодарно, като заповѣдалъ да избиятъ катерицитѣ. Ученицитѣ отъ колегията ги бѣха хранили изобилно; като затлъстѣли, катерицитѣ станали лѣниви и разточителни. Когато първиятъ мразъ нападналъ, тѣ занемарили да си трупатъ орѣхи за прѣзъ зимнитѣ студове. Скоро, чрѣзъ невнимание, тѣ изгубили всѣка сила за себеиздържане. И тѣй, малко по-малко, онази катерица изпаднала. Една тъмна нощъ прѣвъ феврури, отслабила и изгладнѣла, катерицата излѣзе да си изпроси единъ залъкъ. Изчерпани сж вече силитѣ ѝ за себеиздържане, съспани инстинктитѣ ѝ. Тя се бѣше прѣдала. Ученицитѣ казватъ, че всички тѣзи катерици трѣба да измратъ и да се замѣстятъ съ други отъ гората. — Но защо се усмихвашъ на глупостта на една катерица? Не знаешъ ли, че това е само единъ слабъ образъ на това, което ти си сторилъ съ себе си? Кждѣ е свѣжостта на младостта ти? Защо сж изгорѣли тѣзи фѣкли? Кждѣ сж идеалитѣ, които еднажъ блещѣха като звѣзди? Какъ така, че ти си напусналъ молитвата, нѣжната услуга и ония сладки и благи помощи на най-малкитѣ Божи чала? Истина, обичаятъ те е вкоравилъ като джебела слана. Даже и лавата на кратера на Везуви закоравѣва, щомъ вулканътъ утихне. И ще ли останешъ ти въ безучастие, въ онѣмѣвие и замръвѣлость? Този е надгробниятъ надписъ на Феликса: „Той *отложи* до утрѣ; слѣдователно *изгуби душата си*“.

общения, какво не би сторилъ! Що би било ако, както Савла, той прѣкжснѣше връзкитѣ съ миналото? Феликсъ можеше да стане великъ апостолъ, възродителъ на народа — би могълъ да въздигне християнството до прѣстола на кесаритѣ. Феликсъ би могълъ да тикне свѣта напредъ съ хиляди години. Но грѣхътъ го държеше здраво. Какъ може да се движи машината, додѣто стоятъ спирачкитѣ? Какъ може параходътъ да напусне пристанището, до когато котвитѣ сж спуснати? Какъ би могълъ голѣмиятъ океански параходъ да се отдѣли отъ скалитѣ? Острата гранитна стрѣла бѣ прорѣзала дупка прѣзъ дѣното на носа на парахода и би го заловила здраво о скалата. И така вълнитѣ се издигаха и спадаха, до като буритѣ и приливитѣ го разтрошиха на парчета. Клеопатра съсипа Маркъ Антония и Юлий Кесаря. Делила опропасти Самсона. О, кой би могълъ да измѣри влиянието на женитѣ? Чрѣзъ женитѣ мжжетъ се въздигаатъ и чрѣзъ съпругитѣ и майкитѣ, си мжжетъ падатъ. О! тѣзи красни жени, които придаватъ достоинство на грубитѣ, които отражаватъ изтънченостъ на неодѣланитѣ, които придаватъ доброта на злитѣ мжже! О, тѣзи жени, надарени съ сила да запалятъ факлата и я турятъ въ ржката на пжтешественик! Това, което женитѣ адмириратъ, мжжетъ сгаватъ Ако женитѣ пожелаатъ войводи, мжжетъ ще се сражаватъ зарѣдъ тѣхъ; ако женитѣ поискатъ изслѣдователъ и имъ вржчатъ любовта си, за тѣхъ мжжетъ се осмѣляватъ да отидатъ и до полюситѣ и тро.

Рѣката Иорданъ, Палестина.

Но, ще попита нѣкой, какво възпираше Феликса? Въ онзи часъ, когато треперѣше отъ изобличението на Божия Духъ, защо той не зе рѣшителна стѣпка за винаги, и да рѣшеше великия въпросъ? Защо даде великия откъсъкъ? За да си отговорите на този въпросъ погледнете къмъ хубавата Друсилія до него. Той ѝ бѣ далъ залогъ, и тя го имаше въ ржката си. Нѣмаше ли сила да стане и се отдѣли отъ нея, за неговото добро и за нейното? Ахъ, тая сила не бѣ негова. Ако да бѣ останало поне малко добро въ Друсилія, тя би станала и избѣгала изъ едната врата и Феликсъ — отъ другата. О, ако само този човѣкъ би ималъ сила да се отдѣли отъ лошитѣ си съ-

ницитѣ. Ако женитѣ трѣба да иматъ злато и скжпоцѣнни камъни, мжжетъ сж готови да отидатъ и да търсятъ злато. Слава на женитѣ, които турятъ правосудие въ правителството, етика въ законитѣ, идеали въ политиката, милость въ реформитѣ, челоуѣколюбие въ религията? Но горко на лошитѣ жени, на които себелюбието е дребнавостта, лекостта и любовта за охалностъ най-сетѣ изгасятъ свѣтлинката въ душитѣ на мжжетъ и ги повеждатъ надолу изъ пропастьта!

Заминаха вече Феликсъ и Друсилія! Имената имъ сж само легенда! Съсилянъ е хубавиятъ имъ палатъ. Той е една развалина. Само Павелъ и неговитѣ силни доводи

оставатъ. Прѣзъ дългитѣ проломи на врѣмето до насъ пристигатъ прѣдупрѣжденията и убѣдителнитѣ гласове — Пази се да не би и ти да повторишъ Феликсовия грѣхъ! Богъ поругаемъ не бива. Характерътъ е нѣщо, което трѣбва да се постигне. Добротѣлитѣ трѣбва да се разработватъ. Необходими сѫ рѣшителностъ и високи идеали. Не отлагай! Прѣмахни страхътъ! Дѣйствуй! Днесъ е опрѣдѣленото му врѣме. Още еднажъ ти си въ голѣмата сѣдебна зала. Божинѣ ангели те турятъ на изпитъ. Минутата е къса, но е достатъчно дълга, за да станешъ и се покаешъ. Напусни унизителното си естество за винаги. Единъ часъ бѣ достатъченъ за крадеца на кръста; за Никодима, който ся срѣсна съ Исуса нощъ; за онази жена при кладенеца. Ей, една такава минута е сѣдбоносна. О, чуй Неговия гласъ, гласа на съвѣстѣта и на паметѣта. Чуй Неговия гласъ, гласътъ на изобличение, гласътъ на поканване, гласътъ на милостъ и на любовъ. Ти не си далечъ отъ царството Божие. Ти си като онзи младежъ на когото И-усъ погледна и като го гледаше, възлюби го. Защо да си отидишъ нажаленъ, за дѣто си отхвърлилъ великата покана? Знай, че отлагането е отказване. „Ето, днесъ полагамъ прѣдъ васъ животъ и смъртъ, благословение и проклетия“. Изберете сега кому ще служите! Феликсъ потрепера, но отложи. Тогава, най-послѣ, той си отиде, като остави Павла въ затвора. Ще ли и ти сѣщо да си отидешъ и да оставишъ Спасителя въ вериги задъ себе си?

Прѣвела: М. Ю. Икономова.

Некъ викнемъ да запѣмъ!*)

(Обединителенъ химнъ на Мл. Хр. Организации въ България и Македония.)

Музика: Н. Б. АМИРХАНИЯНЪ.

I.

Зората вече огрява
И наши небосклонъ,
Младежи съживява
Отъ Дунавъ до Атонъ.

Надъ насъ сега минаватъ
Велики часове,
Отъ всѣкъждѣ се чуватъ
Възторжни гласове:

„О, братя, дайте си ржцѣтъ
„В'сюзъ за дружба, за борби —
„Да дигнемъ фаръ за вѣковетѣ,
„За пжтъ в'човѣшкитѣ сѣдби!
„Сърдца некъ дишатъ въздухъ чисти,
„Некъ крѣпне умъ в'добри дѣла;
„На правда поривътъ лжчисти
„Да грѣе нашитѣ чела!

Некъ викнемъ да запѣмъ
Да ечне цѣли сводъ —
Обнова да посѣмъ
У нашия народъ!

II.

Вечъ мисли братски стрѣскатъ
Заспалитѣ сърдца,
В'незнайна радостъ блѣскатъ
Младежкитѣ лица.

*) По случай обединителния конгресъ на Младежкитѣ Християнски Организации въ България и Македония, който ще стане въ София на 5, 6 и 7 юли т. г.

И дружно катъ запяватъ,
Оглашатъ цѣли свѣтъ,
Горитѣ заехтяватъ
С'величественъ отвѣтъ.

„О, чуйте позива горещи!
„Високо дигаме ний гласъ:
„Паднѣ товаръ отъ робски плещи,
„Настаналъ е тържественъ часъ!

„В'сюзъ свещенъ елате, братя,
„Основа здрава да сградимъ!
„Минаха робски дни, проклетя —
„Вѣкъ златенъ скоро да вѣстимъ!

Некъ викнемъ да запѣмъ
Да ечне цѣли сводъ —
Обнова да посѣмъ
У нашия народъ!

В. П. В.

О. S. Marden.

Младежи въ неблагоприятни условия.

„Виждамъ ли човѣкъ усърденъ
въ работата си, той ще стои прѣдъ
царе“.

„Веднажъ нѣщо постигнато, пакъ може да се постигне“ казваше момъкътъ, лишенъ отъ добри условия, който стана лордъ Бикондсвилдъ, знаменитъ пръвъ министъръ на Англия. „Не съмъ робъ, нито плѣнникъ, и чрѣзъ енергия мога да надвия и по-голѣми прѣпятствия“. Еврейска кръвъ течеше въ жилитѣ му и всичко му се видѣше противно, но той знаеше примѣра на Иосифа, който стана пръвъ министъръ на Египетъ нѣщо прѣди четири хиляди години и онзи на Данаила, който бѣше пръвъ министъръ на най-великия деспотъ въ свѣта, петъ вѣка прѣди Христа. Отблѣснатъ, обруганъ, подигранъ, освирканъ въ камарата на общинитѣ, той каза само: „Врѣмето ще дойде, когато ще ме слушате“. Врѣмето дойде и момъкътъ безъ добри условия, но съ рѣшителна воля, размахва за четвъртъ столѣтие скиптъра на Англия.

Хенри Клей бѣше едно отъ седемѣтъ дѣца на една вдовица тѣй бѣдна, че едвамъ можеше да го поддържа въ основното селско училище, гдѣто той прѣкара само три читанки, момъкътъ, който се бѣше училъ да говори въ единъ стоборъ, съ една крава и единъ конъ за слушателство, стана единъ отъ най-великитѣ американски оратори и държавници.

Вижъ Кейлера, борещъ се съ сиромашия и прѣпятствия, книгитѣ му изгорени публично по заповѣдъ на държавата, библиотеката му заключена отъ езуититѣ, а самъ той заточенъ отъ народния гнѣвъ. Цѣли седемнадесетъ години той тихо работи върху изгънването на великитѣ принципи, че планетитѣ се въртятъ въ елипси съ слънцето въ единия фокусъ; че една линия съединява центъра на земята съ центъра на слънцето прѣминава въ равни врѣмена равни пространства и че квадратитѣ на врѣмето на въртенето на планетитѣ около слънцето сѫ пропорционални съ кубовѣтъ на срдното имъ отъ слънцето отстояние. Тозъ момъкъ, лишенъ отъ благоприятни условия, стана единъ отъ най-великитѣ астрономи въ свѣта.

„Когато открихъ че съмъ черенъ“, каза Александъръ Дюма, „азъ рѣшихъ да живѣя, като да съмъ бѣлъ и тѣй азъ накарахъ хората да гледатъ подъ кожата ми“.

Що за благоприятни условия имаше Галилей, та спечели име въ физиката и астронимията, когато е знайн, че родителитъ му го заставяха да слѣдва медицинско училище? Но затова пъкъ, когато Венеция спѣше, той бѣше въ кулата на св. Марко и отъ тамъ откри спътниците на Юпитера и фазитъ на Венера съ телескопъ — единъ инструментъ, който ако самъ той не откри, направи поне практиченъ. Когато го накараха на колѣнъ публично да порицае учението си за въртенето на земята около слънцето, всичкитъ ужаси на инквизицията не могах да накаратъ този слабъ седемдесетгодишенъ старецъ да си не пошепне: „Тя пакъ се върти“. А когато го хвърлиха въ тъмница, тъй силно бѣше усърдието му въ научни изслѣдвания, щото съ една сламка въ каютата си, доказа, че една тръба е сравнително много по-яка отъ единъ прътъ имашъ сщия диаметръ. Даже и като ослѣпъ съвършено, той не прѣстана да работи.

Въобразете си очудването на кралското дружество въ Англия, когато бѣдниягъ, непознатъ Хершелъ му изпрати своя рапортъ за откриването на звѣздата Георгинумъ Сидусъ, орбитата и скоростта на движението ѝ. Тоя момъкъ, който, лишенъ отъ благоприятни домашни условия свършва на корнетъ за прѣхраната си, съ собственитъ си рацѣ направи телескопа, съ който откри факти непознати дори на най-добри въоръженитъ на негово врѣме астрономи. Двѣста спекули излѣ той прѣди да намѣри една подхолоща.

Жоржъ Стефънсонъ бѣше едно отъ осемтъ дѣца на едни родители, които отъ сиромашия, държеха само една стая. Жоржъ пасѣше кравитъ на единъ съсѣдъ, и тъй си нареждаше работата, щото намираше врѣме да си строи машини отъ глина съ комини отъ бѣзови прѣчки. На седемнадесетъ години бѣше, когато му се повѣри една машина, на която огняръ бѣше баща му. Той не знаеше, ни да чете, ни да пише, но машината му стана учителъ и той нейнъ ученикъ. Когато, въ празнични дни, рацѣтъ на другаритъ му бѣха заети въ игра, или изтриваха маситъ на пивницитъ Жоржъ, разглюбяваше машината си, почистваше я, изучаваше я и правѣше опити съ други. Когато се прочу, като великъ изобрѣтателъ въ подобрѣние машинната конструкция, ония, които убиваха врѣмето си и играеха, нарекоха го късметлия.¹⁾

Лишена отъ хубостъ и грация, Шарлота Кушминъ рѣши да заеме първо мѣсто като актриса, и то въ роли като Розалиндъ и Кралица Катерина, и сполучи. Еднажъ главната актриса не можеше да се яви на сцената и г-ца Кушманъ, нейната ученичка, я замѣсти. Прѣзъ оназъ вечеръ тя поддържа съ такъва интелигентностъ и желѣзна воля вниманието на публиката, щото послѣдната забрави отсъствието на едната пластика на женската грация. Тя бѣше бѣдна, безъ приятели и непозната до тогава, но когато завѣсата се спушна слѣдъ първото ѝ дебютиране на лондонския театръ, нейната репутация бѣше вече създадена. По-късно, когато лѣкарътъ ѝ каза, че е заболѣла отъ ужасна, неизлѣчима болестъ, тя не трепна, а спокойно отвърна: „Азъ се научихъ да живѣя съ неволата“.

Една бѣдна негърка, колибарка, изъ южнитъ покрайнини на С. Държави, имаше само едни панталони за тритъ си момченца, но тя тъй силно желаше да ги изучи, щото ги пращаше по редъ на училище. Учителката, едно момиче отъ сѣвѣрнитъ държави, забѣлѣжи, че всѣко отъ тѣзи момченца дохожда на училище по еднажъ въ три дни и че и тритъ носѣха едни и сщи панталонки. Бѣдната майка възпитаваше дѣцата си доколкото ѝ бѣше въ силата. Едното стана учителъ въ една колегия, другото —

лѣкаръ и третото — свещеникъ. Какъвъ урокъ за младежитъ, които посочватъ липсата на благоприятни домашни условия, като извинение за прѣхосанъ животъ!

Стефанъ Жираръ бѣше лишенъ отъ благоприятни домашни условия. Той остави дома си въ Франция, като десетгодишно момче и замина за Америка, като чергарче. Амбицията му бѣше да изплува и да успѣе на всѣка цѣна. Имаше работа, неважи колко мъчна и неприятна, която той не би прѣдприелъ. Като Мидакъ той обръщаше въ злато всичко, каквото побарваше и стана единъ отъ най-богатитъ търговци на Филадельфия. Необикновената му страсть къмъ парата не може никому да се прѣпорѣчва, но грижливото му изпълнение на всѣка работа, гражданската му доблестъ въ врѣме на народна нужда и готовността му да рискува живота си за спасяване хора отъ смъртоносната жълта треска, сж черти на единъ характеръ, достойни за подрѣждане.

Мажетъ, които днесъ направяватъ лостоветъ, които движатъ свѣта бѣха почти всички на врѣмето си бѣдни момчета.

Прѣпраздънитъ за плѣмето и пола на младата негърка Едомония Люонъ не я сплѣшиха въ борбата ѝ да се издигне въ честъ и слава, като скульпторка.

Фредъ Дугласъ почна живота съ по-малко отъ нищо, понеже не притежаваше нито собственото си тѣло, бидейки обвързанъ отъ прѣди рождението си да изплаща дълговетъ на господаря си. За да стигне тамъ, отъ гдѣто най-бѣдното бѣло момче почва, той трѣбваше да прѣпрѣмине толкова, колкото бѣ било нужно на послѣдното, за да стане прѣдседател на Съединенитъ Държави. Само дваждъ, или триждъ се видѣ той съ майка си, и то ношѣ, по за единъ часъ, за което тя трѣбваше да бѣхти по двадесетъ километра пътъ и да се върне на врѣме, за да иде призори на нивата. Той нѣмаше условия за учене, понеже нѣмаше учителъ, пъкъ и правилата на плантацията забраняваха на роби да се учатъ да четатъ и да пишатъ. Но, нѣкакъ си, незабѣлѣзано отъ господаря си, той сполучи да научи по книжни парцали азбуката, слѣдъ което каква прѣграда не можеше да се тури на неговата кариера. Той засрами хиляди бѣли младежи. На двадесетъ и една година той побѣгна отъ робството, замина на сѣверъ и тамъ работи, като пристанищенъ прѣносвачъ. По-късно уладе му се случай да говори въ едно противорѣбно събрание въ единъ градецъ, гдѣто направи такова добро впечатление, щото го прогласиха агентъ на противорѣбското дружество въ Масачузетсъ. Въ патуването си по агитация отъ мѣсто на мѣсто, той се занимаваше съ всичката си сила. Изпратенъ въ Европа съ сжщата цѣль, той спечели приятелството на нѣколко англичани, които му връчиха 750 лири стерлинги, съ които откупи свободата си. Той издѣва единъ вѣстникъ, послѣ другъ, заема за нѣколко години една висока административна служба и днесъ той е прѣвъ измежду чернитъ по вличение и гордостъ за всѣкого отъ отечеството му.

Не бѣше ли роденото въ горска колиба момче, което безъ училище, книги, учитель и най-обикновенитъ пособия, спечели удивлението на човѣчеството чрѣзъ домашната си разсѣдливостъ, проявена като прѣдседател прѣзъ врѣме на гражданската война и като освободителъ на четиритъ милиона роби?

Погледнете тозъ високъ, слабъ, грозенъ момъкъ, какъ сѣче греди въ малкото имение, какъ гради простата си дървена колиба безъ потонъ и прозорци, какъ учи аритметика и граматика вечеръ срѣцу пламъка на огнището. Въ желанието си да знае съдържанието на Блякстоновитъ комстариин, той земаше по седемдесетъ километра пътъ, за да си набави цѣнитъ томоуе и изчиташе по стоина страници отъ тѣхъ дори да се върне. Авра-

¹⁾ Единственото обяснение, което глупавитъ и лѣнливитъ си даватъ за успѣха на другитъ хора. Пр.

ямъ Линкълнъ не наслѣди никакви богатства и нищо не получи чръзъ късметъ. Благосъстоянието му се състоеше въ неуморно постоянство и право сърце.

Въ друга една дървена хижа една бѣдна вдовица държи въ прѣгръдкитѣ си едно момченце на осемнадесетъ мѣсеца и си мисли, какъ ще упаци рожбитѣ си отъ вълка.

Момчето пораства и слѣдъ нѣколко години го виждаме да сѣче лѣрва и да разработва образуваната полянка въ гората, за да помогне на майка си. Всѣки откъснатъ часъ то прѣкарва въ изучаване книги, които като нѣмаше съ що да купи, вземаше отъ други. На шеснаесетъ години то охотно се залавя да кара мурлата покрай единъ канѣлъ. Не слѣдъ много то заявява въ една прогимназия да бие звѣнца и да помита, за да се учи въ нея.

По късно го намираме въ единъ колежъ, който слѣдъ двѣ години свършва съ отличіе; на двадесетъ и шестъ години избиратъ го въ департаментния сенатъ и на тридесетъ и три — въ конгреса. А двадесетъ и седемъ години слѣдъ деньтъ, когато заяви да бие звѣнца на прогимназията, Джеймсъ А. Герфинлдъ стана прѣдседателъ на С. Държава. Вдѣхновеніето отъ единъ подобенъ примѣръ струва за единъ младежъ повече отъ всичкото богатство на Асторовци, Вандербилтовци и Гулдовци.

младежъ подъ отечественото знаме, у когото има енергия и ловкостъ да *пише своя благоприятенъ случай*. Не важи дали е големъ въ горска хижа, или въ дворецъ; ако той е обладанъ отъ рѣшителна воля и се сили да се издигне, ни човѣци, ни дяволи не могатъ го задържа. Г.

Недѣлно училище.

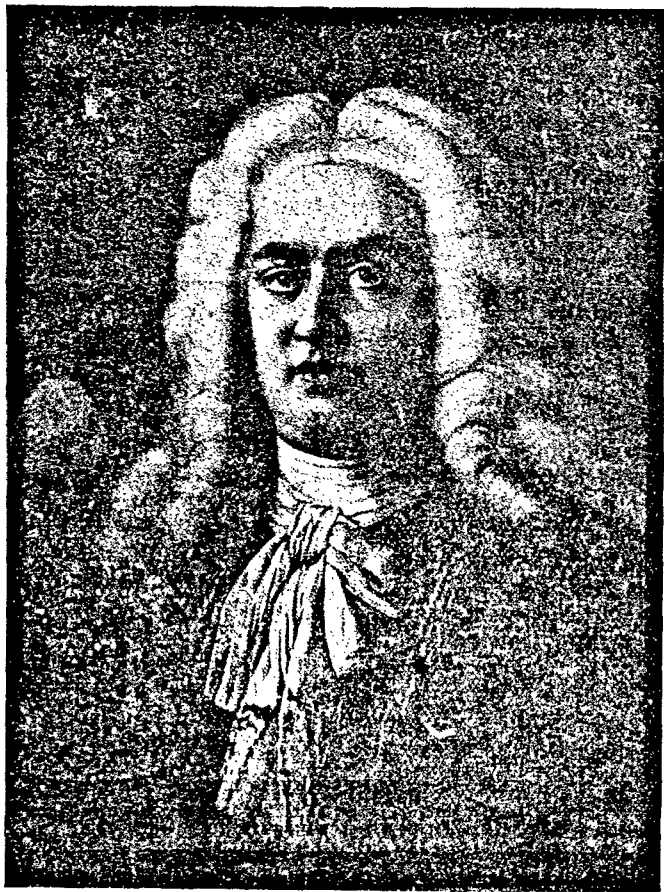
Уроци отъ Евангелието на Матей.

Бѣлѣжки отъ проф. Дени.

Урокъ 1. Юи 4. Картини отъ Царството. (Мат. 13: 31—33, 44—52). Пригната за сѣятеля стои единичка като урокъ върху естеството на царството Божие; останалитѣ шестъ притчи въ Мат. 13 образуватъ три двойки. Първата двойка състои отъ „синаповото зърно“ и кваса; втората отъ „скритото имане“ и „безцѣнния бисеръ“; и третата отъ „плѣвелитѣ и невода.“

1. „Синаповото зърно“ и „квасътъ“ сж притчи за рѣстенето на царството. Въ нѣкои отношения „сѣятелтъ“ е обезсърдителна притча, но Исусъ дойде да изпълни пророчеството на Исаа: „Нѣма да изчезне, нито да малодушествува“. Въпрѣки скромнитѣ начала царството Божие има прѣдъ себе си велико бждеще. Притчата за синаповото зърно пояснява неговото видимо рѣстене и разпространение. Когато Исусъ говорѣше, царството Божие се разключаваше само въ самото него, но сега то обзема една голѣма частъ отъ свѣта. Думитѣ за „птицитѣ въ въздуха, които прѣвитава въ вѣтвитѣ на дървото“ ни напомнятъ за Езекилъ 31: 6 ст. и Данаилъ 4: 21, кждѣто се казва, че великото царство Божие ще бжде домъ и прибѣжище на народитѣ. Притчата за кваса показва вътрѣшното рѣстене на царството. Квасътъ дѣйствиелно догдѣ закваси всичкото брашно. Така е и съ царството Божие то промѣня всичко, което достѣга като му придава небесни качества. Отдѣлни хора, фамилии, народи — всички ще станатъ християни и то изъ дѣно. Другадѣ въ словото Божие квасътъ се употрѣбавя фигуративно, за да означи нѣкое лошо влияние, както е случаятъ съ „квасътъ фарисейски и садукейски“ (Мат. 16: 6) Ето защо нѣкои тълкуватъ, че тая притча означава разкапването на църквата. Обаче главното нѣщо тукъ не е, дали квасътъ е добъръ, или лошъ, но просто да покаже силата му да влияе на околната срѣда и я направи подобна на себе си.

2. „Притчитѣ за скритото имане“ и „безцѣнниятъ бисеръ“ показватъ цѣната на царството Божие. И двѣтъ казватъ, че то е най-висшето благо, което съ никоя цѣна не може да се откупи. И въ двата случая човѣкътъ продава всичко, що има съ радостъ (ст. 44), за да добие съкровището — царството небесно — безъ да гледа колко ще му струва. Притчитѣ се различаватъ и допълнятъ: първо, човѣкътъ намѣри съкровището въ нивата. Той го откупува случайно, безъ да е знаялъ прѣди, че има въ нивата му подобно нѣщо; второ търговецътъ търсѣше бисери и намѣри единъ несравнено хубавъ, именно когато търсѣше. Тѣмъ тѣй става въ живота. Христосъ се явява на мнозина случайно. Тѣ мислятъ за нѣщо друго въ свѣта, когато внезапно се срѣщнатъ лице съ лице съ Него. Други търпѣливо търсятъ висшето добро, тѣ сж гладни и жадни за нѣщо по-свършено, по-цѣнно отъ това, което знаятъ и по тоя начинъ най-послѣ тѣ намиратъ Христа. Обаче, както и да го намѣримъ, необходимо е да признаемъ неговата цѣна и да „счтемъ всичко за изметъ, само Христа да приобиемъ.“ Павловата опитностъ въ Филип.

Хенделъ, авторъ на прочутото ораторно, „Месня“.

Измежду всесвѣтскитѣ велики герои и благотѣтели личатъ мнозина, чиито люлки сж били притиснати подъ бѣднитѣ колаби отъ нужда, но които отблъснаха талазитѣ на сѣдбата безъ да разчитатъ другиму освѣнъ на милостта Божия и собственитѣ си сили.

Съ петъ шанса въ всѣка рѣзка и една *непрѣклонна цѣль*, нито единъ младежъ, колкото и да е бѣденъ, не трѣбва да се отчайва. Има хлѣбъ и успѣхъ за всѣки

3: 7, 8 показва, какво ни учи Исусъ съ тия двѣ притчи.

3. „Плѣвелитѣ и неводѣтъ“ ни учатъ, че царството Божие, както ние гледаме на него, е една смѣсь отъ добро и зло, но най-послѣ ще се отдѣли едното отъ другото. Плѣвелитѣ и житото растатъ заедно; добри и лоши риби има въ мръжата, но най-послѣ тѣ ще бждатъ пробрани.

Мжчно е да се разбере петдесетъ и вториятъ стихъ, но той може да се изтъкува чрѣзъ самитѣ притчи. Книжничкѣтъ, който е станалъ ученикъ въ небесното царство — на съвременния езикъ християнския учител — е както тоя човѣкъ, „който изважда изъ съкровището си нови и вехто.“ Той прилича на Исуса, когато говори съ притчи. Послѣднитѣ сж „вехти.“ Сѣятелѣтъ, рибарѣтъ синаповото зърно и жената съ кваса — всички тия нѣща сж обикновени; но колко нови ставатъ тѣ тѣй духовито приложени отъ Исуса. Идеалѣтъ на християнския учител трѣбва да обясни най-новитѣ и най-оригиналнитѣ духовни истини съ най-близкитѣ и познати прѣдмети въ природата.

ПРѢГОВОРЪ.

Урокъ 2. Юли 11. Християнскитѣ външенъ животъ. Съ въскръсението на Иаировата дъщеря Исусовата дѣйностъ и явна служба сж на върха си. Понеже работата е важна и неотложна, той избира и изпраща дванадесетѣ (10-та гл.) Отъ тая именно минута съблазни и разочарования го нападатъ. Даже Иоанъ Кръстителъ него разбира напълно (11-та гл. 2.) Говори се за градоветѣ — Хоризонъ, Витсайда и даже Капернаумъ — на които всичкитѣ му чудеса не направиха никакво впечатление. Фарисейтѣ се прѣспиратъ съ него за пазене сжботата, а (гл. 12: 1—14) още по страшно се тѣ нахвърлятъ върху му слѣдъ изцѣлението на блѣнуемия. Тѣ отдаватъ на Велзевула чудесата, които Исусъ прави чрѣзъ Божия духъ и прѣдизвикватъ страшнитѣ думи за грѣха, който нѣма да се прости (12: 31). Безъ съмнѣние, тринадесетата глава — главата на притчитѣ — е твърдѣ покъртна. Каква голѣма частъ отъ работата на сѣятеля е напразно! Исусъ, наистина, прѣживява опитността на Исаия (13: 14.) Въ слѣдната глава се разправя за смъртта на Иоана Кръстителя, едно прѣдзнаменување за участъта, която чакаше и Исуса. Въ края на тая глава възхитата на народа отъ Исуса е въ разгара си. По-послѣ (15: 1) се появи новъ, ожесточенъ споръ между книжничитѣ, който споръ стана причина да изгонятъ Исуса отъ отечеството му и го принудятъ да отиде въ Тиръ и Сидонъ (15: 21). Послѣдѣва изцѣлението на дъщерята на сиро-финикиянката. За да се разбере по-добрѣ Исусовия животъ, необходимо е да се види, че всичко, което принадлежи къмъ тоя периодъ, произхожда отъ „съблазнитѣ“. Редъ случаи показватъ, какъ народѣтъ не разбира Исуса и сжщността на неговата мисия.

2. Чудесата на Исуса. Матей ги изброява въ 8-та и 9-та глава. Най-важнитѣ сж изцѣление на болната за дванадесетъ години жена и въскръсяването на Иаировата дъщеря. При все, че чудесата слѣдъ това ставатъ помалко на брой, но тѣ сж едни отъ най-чуднитѣ. Освѣтъ изцѣлението на човѣка съ изсъхналата рѣка (12: 10) и изпжждане на нечисти духове (12: 22; 15: 22), има и така наречени „природни чудеса“, изцѣление болни, размножаване на хлѣба и ходенето по водата. Тия послѣднитѣ сж най-чудеснитѣ. Изглежда, че за Исуса най-важнитѣ бѣха изпжждане на блѣсоветѣ и възстановлението на умственитѣ и душевни способности на много прѣзрѣни човѣшки твари. Исусовитѣ думи въ Матей 12: 28 сж едни отъ най-забѣлжителнитѣ.

3. Думитѣ Исусови. Никоя частъ отъ евангелието даже и словото на гората не е пълна съ повече скж-

поцѣнни думи Исусови, които носятъ неговия печатъ, както тия нѣколко глави.

а) Въ 10-та глава е мисионерската бесѣда. Тукъ се споменуватъ условията, при които може всѣки да слѣдва Христа, особено за проповѣдницитѣ на евангелието;

б) Бесѣдата за Иоана Кръстителя. Исусъ критикува блудния човѣшки родъ, особено тия, на които той и Иоанъ Кръстителъ проповѣдваха и изказва великата покана: „Дойдете при мене всички, що се трудите!“ Тая глава хвърля голѣма свѣтлина върху пѣтя, който Исусъ си бѣ прѣдначерталъ прѣзъ живота. Може да се каже, че тая е една отъ най-хубавитѣ глави въ цѣлото евангелие.

в) Спорѣтъ между Исуса и Фарисейтѣ. Послѣднитѣ мислѣха, че Исусъ изпжжда блѣсове съ помощта на Велзевула (12: 25 — 45) Тукъ има тоже доста забѣлжителни думи на Исуса лично за себе си.

г) Притчитѣ въ глава 13-та.

д) Исусовитѣ думи за традициитѣ на старѣйшинитѣ, отъ които се вижда, че стоянето му въ Палестинѣ е повече невъзможно. Да се събере и изкаже всичко за Исуса не е възможно съ малко думи, обаче все пакъ може да се добие едно впечатление за чудния, блѣскавъ характеръ неговъ.

Урокъ 3. юли 18-и. Петровата изповѣдь. Матей 16: 13—28. Петровата изповѣдь за Исуса, като Спасителъ, се отнася къмъ послѣдната частъ на Исусовата служба на земята. Евангелистъ Матей повтаря въ гл. 16: 21 стихъ думитѣ, казани въ 4: 17. „Отъ тогава започна Исусъ да проповѣдва, да провъзгласява дохождането на царството Божие и да прави чудеса. Напоследѣкъ става една промѣна: той започна вече само да дава лични наставления на дванадесетѣ и ги приготви за страданията и смъртта си. Като нѣмаше вече множествна да го заобикалятъ, той прѣстана да прави чудеса. Петровата изповѣдь станала близу при Кесария Филипова, единъ градъ вътъ отъ владѣнията на Аппипа. Това потвърждава истиността на случката.

1. Ст. 13—16 рисуватъ първата сцена. Даже тия, които едвамъ познаваха Исуса, неможеха да го считатъ за обикновенъ човѣкъ. Всички усѣщаха, че той е великъ, ако и да не можеха да опишатъ кой е Иоанъ Кръстителъ, Илия, Еремия, или нѣкой пророкъ. Но това външно величие не бѣ достатъчно да поясни истинското величие Христово. Неговото величие принадлежи само нему. „Ние“, които сте имали случаи да ме опознаете, кого ме казвате, че съмъ?“ Петровиятъ отговоръ, прѣдаденъ навѣрно, най-точно отъ Марка — „Ти си Христосъ“ — изказва истинското величие Исусово, защото освѣтъ помазаникъ, Христосъ означава и царь, чрѣзъ когото Божието царство и сила ще се установи и всичкитѣ надежди, които Богъ ни е далъ, ще се изпълнятъ. Други велики хора стоятъ близу до сжщото стѣпало, но стоятъ понизко отъ Исуса и му отдаватъ почести и хваления.

2. Ст. 17—18 съдържатъ другата сцена. Тая изповѣдь, въ която Исусъ е признатъ, като царь, помазанъ отъ Бога, за да възтѣржествува той, бѣ тъкмо такава, каквато Исусъ очакваше и го твърдѣ зарадва. Той посрѣща думитѣ Петрови съ благодарностъ и го похвалява. Честитъ е тоя, който знае това, което Петъръ знаеше — само Богъ може да ни научи да познаваме Исуса тъй както Петъръ изказа една велика истина за Исуса, така стори и Исусъ за него: „Ти си Петъръ и на този камѣкъ ще съзида моята църква и вратата адави нѣма да ѝ одолѣятъ“. Безъ съмнѣние, Петъръ, който тъй добрѣ познаваше Христа и се намираще въ такива отношения съ него, можеше най-добрѣ да бжде камѣка, на който ще се съзида църквата Христова. Думата „църква“ се срѣща въ евангелията само тукъ и въ 18: 17 ст., но въ вехтия завѣтъ се говори често за „събранieto господне.“ Исусъ ка-

зва гукъ „моята църква“, т. е. новиятъ Израиль. Евреитѣ бѣха отхвърлили Исуса, но Богъ ще намѣри хора, които да отдаватъ почести на царя, който Той е проводилъ и Петъръ ще тури основа на тая църква. Това нѣма нищо общо съ папата и Римъ. Истинското значение на тия думи ще се разбере, когато се види дѣйността на апостола Петра въ първитѣ глави на Дѣяния. Църквата, съградена върху Петра, никогa не ще бѣде побѣдена отъ силата на тъмнината.

3. Въ ст. 14-и Петъръ се счита не като основа на църквата, но като главенъ служителъ нейнъ. Вижъ Исая 22:22. Той има сила да вързва и развързва, да запрѣщава, или позволява въ църквата; това може да се поясни съ Дѣяния 2:10.

4. На ученицитѣ бѣ запрѣтено да казватъ, че Исусъ е обѣщаниятъ царъ. Това щѣше да причини празни надежди и движение, което би по-скоро поврѣдило на работата, отколкото да ѝ помогне. Колко малко разбираха сами тѣ, какъвъ царъ е той, се вижда, отъ това, което по послѣ стана. Исусъ започна да говори за страданията и смъртта, които го очакваха, а Петъръ, възмутенъ отъ всичко това, почна да го укорява: „Смили се за себе си, Господи, нѣма да ти бѣде това!“ Той играеше ролята на изкусителя въ пустинята като се стараше да отклони Христа отъ пътя на страданията, но Исусъ го отблъсна съ думитѣ: „Махни се задъ мене, Сатано!“ Мжчно бѣ за Исуса да посрѣшне смъртта и срама, но още по мжчно му стана, когато неговитѣ близки, като Петра, станаха негови врагове и камъкъ на прѣпъване въ пътеката му.

5. Последната частъ на урока обобщава казаното за страданията Исусови. Страданието бѣ неизбежно не само за него, но и за ученицитѣ му. За да слѣдва Христа, човѣкъ трѣба „да се отрече отъ себе си и дигне кръста си“. Всѣки трѣба да тури важето на шията си и да бѣде готовъ по скоро да умре, отколкото да бѣде невѣренъ. Който се плаши отъ това, изгубва живота си. Тия, които дѣйствително посрѣщатъ изпитнитѣ и, както Христа, умирайтъ, като мжченици, изгубватъ живота си, за да го спечелятъ въ вѣчността. Последнитѣ два стиха (27, 28) ни показватъ, че всичко това е положително и твърдъ сериозно. Не трѣба да си играемъ съ него, „всѣкому ще се отдаде споредъ дѣлата му“ (27), а животътъ ни неизбежно ще бѣде прѣдставенъ прѣдъ Сѣдника. Мжчно е да се изтъкува последния (28) стихъ, но истината, която се крие въ тия два стиха, не търпи никакво противорѣчие.

Урокъ 4. Юли 25-и. Прѣображението.

Матей 17:1—8; 14—20.

Има нѣщо тайнствено въ прѣображението, което не можемъ да си обяснимъ. Въ това отношение то прилича на възкрѣсението, на което то е едно прѣдзнаменување; то е откровение на Исуса въ славата му, за която той бѣ опрѣдѣленъ, която му принадлежеше. Свѣтлината, съ която той бѣ обгърнатъ, изгря още по-силно. Колкото и да е мисериозно това събитие, то е фактъ. Тоя е единичниятъ случай въ евангелието, чието врѣме е означено — едва седмца прѣди страданията Исусови. Точното мѣсто на прѣображението не може да се означае сега; ние не знаемъ, дали тая „весока гора“ бѣше Хермонъ, или не. Фактътъ, че Исусъ нарича това „видѣние“ (9. ст.) не значи, че не е било дѣйствителност. Това, което прѣдшествава и което послѣдва прѣображението показва, че това събитие съ право може да се счита за историческо и значението му е твърдъ голѣмо.

1. Като откровение на Исусовата слава, която идѣше да насърчи Петра, който бѣше изповѣдалъ, кой е Христосъ, но се разочарова въ Него, като чу, че го ча-

катъ страдания и смъртъ. Нищо не можеше да затъмни блѣсъка на Христовата слава и спре възтържествуването му.

2. Явяването на Мойсея и Илия — прѣдставителитѣ на закона и пророцитѣ — пояснява истинското отношение на стария завѣтъ къмъ Христа. Тѣ се явиха тоже въ слава, разказва Лука, но явно е, че въ сравнение съ Христа тѣхнитѣ фигури блѣднѣха. Тѣхната слава не бѣ нищо въ сравнение съ тая на Исуса. Когато видѣнието се свърши, тѣ изчезаха и Исусъ остана самъ. Законътъ и пророцитѣ свидѣлствуватъ за Христа и тѣхъ той изпълни, но съ изпълнението имъ той ги отстранява — нѣщо, което ученицитѣ мжчно проумѣха.

3. Лука ни казва, че Мойсей и Илия говорили съ Исуса за страданията, които ще прѣтърпи въ Иерусалмъ. Страданията не бѣха опрѣдѣлени отъ злата сѣдба, като погибелъ за Исуса; тѣ бѣха великъ подвигъ, чрѣзъ които дѣлото му щѣше да се усъвършенствува. При прѣвъ погледъ ученицитѣ макаръ близу до Исуса не можаха да разбератъ това, но по-късно въодушевенитѣ стари апостоли, които сами бѣха прѣживѣли редъ страдания и агонии въ службата за Бога и народа можаха по-добрѣ да съчувствуватъ на Спасителя си.

4. Небесниятъ гласъ повтаря думитѣ, казани при крѣщенiето, съ прибавка: „Него слушайте!“ Гласовѣтъ отъ небето си служатъ съ думи отъ вѣхтия завѣтъ. (а) „Този е моя синъ“ (мт. 2:15) — като сочи на Исуса, като царъ, (б) „възлюбенъ, въ когото благоволихъ“ (Исая 42:1), като показва на Исуса, като Божи „рабъ“, който страда; (в) „слушайте го — като сочи на Исуса, пророкътъ, вика тържествено и повелително гласътъ Божи къмъ човѣка. Навѣрно, всичко това се отнасяше въ тоя моментъ за ученицитѣ. Петъръ се смути (ст. 4) и ако това се бѣ случило прѣзъ ноцта, както агонията въ градината, ние можемъ си прѣдстави, колко много останаха смаяни ученицитѣ. Въ душата, обаче на тримата това ще бѣде като свѣтлина въ тъмнината и слѣдъ възкрѣсението ще имъ се изясни (ст. 9) сѣщинското значение на това велико събитие. Можеби, най-добри пояснения на тоя стихъ има въ Изходъ гл. 29—38 и 2. Кор. 3:7—18

Вжтрѣшенъ отдѣлъ.

Отпътувалъ. По-миналата срѣда, 23 юни, Г-нъ Е. Е. Каунтъ отпътува заедно съ сѣмейството си за единъ двумѣсеченъ отпускъ въ Цюрихъ, Швейцария. Жалещитѣ да му пишатъ нека адресиратъ писмата си както слѣдва: Rev. E. E. Count. Erholungshaus, Walfrieden Pfäffikon Zürich Suisse.

Г-нъ Острандръ. Директорътъ на Американската Мжж. Гимназия въ Самоковъ замина завчера заедно съ сѣмейството си за едноодниненъ отпускъ въ родното си мѣсто — Америка. Като директоръ и учителъ въ това заведение за последнитѣ нѣколко години, той е сторилъ твърдъ много за неговото развитие. Но той е билъ не по-малко сполучливъ и обичанъ като мисионеръ и проповѣдникъ. Имало е мисионери, изпратени въ България да вършатъ важна работа снабдени съ врѣме и срѣдства да усвоятъ добрѣ бѣлгарски езикъ, но поради нѣкои причини извинителни или не, тѣ не сж могли да го изучатъ, тъй щото работата имъ е била повече отъ незадоволителна; но Г. Острандръ още отъ самото начало на своето дохождане се залови здраво за езика, усвои го, запозна се добрѣ и съ народната ни история и по този начинъ съумѣ да спечели сърдцата не само на ученицитѣ, но и на всички, които го познаватъ. Ние се надѣваме, че слѣдъ заслуже-

ната почивка, той и сѣмейството му ще се върнатъ съ подновени сили въ работата, въ която Богъ ги е тъй изобилно благословилъ. Изказваме имъ най-сърдечни съболѣзнувания за загубата на малкото имъ дѣтенце, което почина въ Самоковъ току при навечерието на тѣхното заминаване.

Г-ца С. Елдъръ. Заедно съ сѣмейството на Г. Кантъ замина за Америка Г-ца Сара Елдъръ, която вѣрменно заемаше поста на директорка при Американското Дѣвическо училище въ Ловечъ. Като опитна учителка и запозната съ най-модернитѣ начини на преподаване, прѣзъ едногодишното си стоене въ Ловечъ, Г-ца Елдъръ сполучи да въведе много подобрения и да подигне заведението прѣдъ очитѣ на ученицитѣ, учителкитѣ и гражданиитѣ. Благодаримъ ѝ за положенитѣ трудове и благопожелаваме ѝ благополучно завръщане въ Америка.

Завърнали се. Слѣдъ едногодишна почивка въ Америка, директорката и поддиректорката на Амер. Дѣвич. заведение въ Ловечъ, Г-ци К. Б. Блякбърнъ и Д. Дейвисъ, сж се завърнали прѣди нѣколко дена на старата си длъжностъ — отпочинали и съ възстановени физически сили. Ние ги поздравяваме съ „Добрѣ дошли“ и имъ пожелаваме многогодишна плодотворна дѣятелностъ за благото на любимото имъ заведение, на което сж посветили живота си. Съ поупката на съсѣдната къща, училищнитѣ здания ще бждатъ въ всѣко отношение подобрени и нагодени, за да се помѣстятъ двѣ йно число пансионерки.

Актьтъ на Америк. Дѣвическо училище въ Ловечъ. Двадесетъ и петгодишниятъ актъ на това заведение се извърши на 16 юни вечеръта въ мѣстната еванг. църква при стечението на голѣма публика. Църковното здание било разкошно облѣчено съ зелено и покрай хубавата музика и пѣснитѣ на училищния хоръ, петътъ ученички свършващи съ успѣхъ седемгодишния курсъ прочели своитѣ отлични по съдържание и по форма съчинения. Къмъ края, при раздаването на дипломитѣ, директорката, Г-ца Елдъръ, отправила къмъ младитѣ абитуриентки рѣчи, колкото наврѣмenna, толкозъ и назидателна.

Въ понеделникъ, 14 юни, е имало изложба на рисунки, изработени отъ ученицитѣ прѣзъ годината. На 15 юни, освѣтнъ годишното засѣдание на „Alumni Association“, въ църквата е имало музикална вечеръ съ музикални продукции отъ ученицитѣ по пиано.

Отъ всичко видѣно и чуто става явно, че това заведение е прѣкарало една въ много отношения бѣлѣжита и напредничава учебна година.

Актьтъ на Американскитѣ мъжко и дѣвическо заведения въ Самоковъ. Нѣколкодневнитѣ упражнения около годишнитѣ актове на тѣзи двѣ училища се почнаха съ бакалаварското слово отъ Г. Острандръ на 13 юни. На 14-и се даде концерта отъ музикалния класъ на Г-жа Димчевска. Излѣзе много сполучливъ. На 15-и се дадоха игритѣ на гимнастическото дружество „Искърски Юнакъ“. И тѣ направиха добро впечатление на присъстващитѣ, като показаха какво може да се постигне чрѣзъ тѣлесни упражнения. Сѣ въ това вѣрме стана и изложбата на рисункитѣ и изработенитѣ въ дърводѣлницата вещи, които правятъ честь на ученицитѣ и на училището. Сжщия денъ въ 8 часа вечеръта се почна актътъ на мъжкото училище и трая до 12 часа. Четохъ се двѣ съчинения и се изказаха двѣ орации отъ свършившитѣ; пѣха се хубави пѣсни, даде се единъ исторически очеркъ на заведението отъ Г. Томъ тнъ и годишния отчетъ отъ директора г. Острандръ. Слѣдъ това говориха и двамата българи настоятели, Г-да Ив. Цаковъ и В. Шоповъ. Тоя актъ ще бжде достопамятенъ: ако и да упражненията траеха повече отъ четири часа, публиката се показа

много търпѣлива и внимателна. Всичко бѣше прѣинтересно и назидателно, но орациитѣ на Г-да Алексиевъ и Стайковъ съ своето съдържание и живо изказване бѣха нѣщо особено. Чрѣзъ тѣхъ не малко се прѣпоръчаха принципитѣ, отъ които се ръководи училището. По случай 50-годишнината на училището даде се обѣдъ за гоститѣ, бивши ученици и учители. Сжщия денъ вечеръта се състоя актътъ на дѣвическото училище, който излѣзна въ всѣко отношение сполучливъ.

Трима отъ досегашнитѣ учители при американската мжж. гимназия — Г-да Дим. Гулумановъ, Влад. Даскаловъ и Стефанъ Момчиловъ напушатъ заведението. Първиятъ щѣлъ да отиде като прѣподавателъ при земедѣлското училище на Д-ръ Хаусъ въ Солунъ; вториятъ отивалъ да продължи образованието си и третиятъ щѣлъ да се оттегли на почивка за подобрене здравето си. Други вмѣсто тѣхъ били поканени.

Конгресътъ на Младежитѣ Христ. Организации въ София. Слѣдъ Славянския конгресъ миналата седмица, въ столицата на Царство България ще се държи отъ 4—7 юли първиятъ учредителъ конгресъ за федеративното обединение на младежитѣ христ. организации. По този случай очакватъ се да пристигнатъ повече отъ 70 делегати и още толкова гости, посѣтители, между които нѣкои мисионери, учители, пастири и др. Въ историческата на евангелското дѣло въ България подобно нѣщо не е ставало. Съ Божията помощъ очаква се да се постигне много нѣщо за сгруппирането на младежитѣ христ. сили. Канимъ всички пастири, проповѣдници и други християни да се молятъ устрѣдно за Божието присѣствие съ конгреса. Конгресътъ ще почне отъ Св. Недѣля съ общи религиозни служби, които ще се държатъ въ Евангелската църква, ул. „Солунска“ и въ Американската забавнища слѣдъ пладнѣ.

Г-нъ Филдиусъ. По случай конгреса на Млад. Христ. Организации пристигналъ е въ София г-нъ Филдиусъ, членъ — секретаръ на централния комитетъ на Млад. Хр. Дружества въ Женева. Тѣзи дни той е посѣтилъ Самоковъ, а въ недѣля вечеръ ще говори на английски въ евангелската църква на ул. Солунъ. Ако обстоятелствата сж благоприятни, той ще държи рѣчи и прѣзъ конгресната седмица.

Първиятъ и вториятъ дни на Конгреса. Въ петъкъ и сѣбота вечеръта пристигнаха отъ Сѣверна и Южна България повече отъ 60 души делегати заедно съ около толкозъ гости и съчувственици. Сгласно програмата всичкитѣ евангелисти отъ София и дошлитѣ отгвѣтъ се събраха за богослужение въ първата евангелска църква, дѣто Пастиръ М. Н. Поповъ държа една обстойна проповѣдь на тема „Идеалниятъ Младежъ“. Църквата бѣше прѣпълнена и лицата на всички блистаеха отъ радостъ.

На 3 часа слѣдъ пладнѣ въ сжщото помѣщение се държа молитвено събрание върху прѣдмета: „Основата на една истинска младежка организация“. Църквата бѣше пълна и мнозина зеха участие въ молитва.

Още въ сѣбота съ афиши бѣ оповѣстено на гражданиитѣ, че въ недѣля вечеръта ще говори пристигналиятъ отъ Женева главенъ секретаръ. Г-нъ Филдиусъ държа една дълга, но твърдѣ интересна рѣчь върху работата на Младежитѣ Христ. Дружества въ разнитѣ страни на свѣта. Съ статистични данни на рѣчка говорителътъ даде такива интересни свѣдѣния, щото повече отъ четъ той прикова на себе си вниманието на слушателството. Слѣдъ като описа вкратцѣ блажената работа на младежитѣ христ. дружества въ разнитѣ страни на Европа и въ другитѣ части на свѣта, Г-нъ Филдиусъ отправи горещъ апелъ къмъ

българската евангелска младеж, за да се посвѣти всецѣло на Господа и да работи вѣрно за спасението на другитѣ.

Днесъ, понеделникъ — вториятъ день точно на 7½ часа зранѣта въ помѣщеніето на американската забавачница за половинъ часъ се държа молитвено събрание, въ което се прояви особенъ молитвенъ духъ. Точно на 8 часа делегатитѣ си бѣха на мѣстата си. По-отрано назначената отъ врѣменното бюро провѣрочна комисия — даде рапортъ отъ който стана явно, че присѣжтствуватъ 78 делегати съ редовни пълномощни. Рапортътъ утвърденъ, прѣдседателятъ отправи нѣколко привѣтствени думи къмъ делегатитѣ и прогласи конгреса за отворенъ. Съгласно дневния редъ, пристъпи се съ тайно гласуване къмъ избирането на конгресно бюро. Избраха сс: Ив. Я. Сѣчановъ за прѣдседателъ, Пастиръ Т. П. Атанасовъ за подпрѣдседателъ и Лука Докузановъ за секретаръ. Прѣдседателятъ прѣдстави на конгреса Г-нъ Филдиусъ, който въ отговоръ изказа сърдечната си благодарностъ за благитѣ чувства и благопожела плодовитѣ дѣятелностъ на конгреса.

Слѣдъ избора на една осмочленна комисия за проучване разни въпроси, четоха се два реферата върху прѣдмета: „Нуждата ни отъ Съюзъ и на какви начала да се основе“. Рефератитѣ се изслушаха съ внимание и референциитѣ. Г-да Л. Докузановъ и Ст. Бочевъ се възнаградиха съ продължени рѣкоплѣскания. Уставо-проектътъ се прочете отъ докладчика Г-нъ Петръ Илиевъ и слѣдъ това се почна разискването му членъ по членъ. На 12 часа засѣданието се отсрочи до 3 часа слѣдъ пладнѣ. Слѣдъ дълги разисквания приеа се първитѣ 16 члена отъ устав -проекта. Г-нъ Алек. Гулумановъ чете своя твърдъ интересенъ по съдържание рефератъ върху „Ролята на съюза въ живота на дружествата и дружинитѣ“. Изслуша се отъ всички съ напрегнато внимание. Сѣщия день, вечерта имѣ интимна срѣща за делегатитѣ и гоститѣ въ салона на забавачницата. По този случаи Г-нъ Филдиусъ държа своята втора бесѣда. Тѣй се изминаха първитѣ два дена отъ конгреса, отъ който всички сж благодарни и твърдѣ насърчени.

Една наврѣменна книга върху Спиритизма. Знае се, че за послѣднитѣ нѣколко години спиритизмътъ и спиритическата книжнина сж значително наводнили отечеството ни и не малцина — мжже и жени измежду по-добрата класа на нашето общество обичатъ да четатъ и говорятъ за спиритически сеанси, медиуми, трансове и прѣраждане. Едни нарекоха Спиритизма наука, а други го възвеличиха до тамъ, щото го „приеа за нова религия“. Вслѣдствие на това, устѣща се въпиюща нужда отъ една авторитетна книга, която да изнесе на бѣлъ свѣтъ много отъ заблужденията на това учение. Ние се радваме да оповѣстимъ на четцитѣ на „Хр. Свѣтъ“, че такава книга е вече издадена подъ насловъ: **Критически трактатъ върху Спиритизма отъ Д-ръ Х. К. Хаскелъ**. Авторътъ старателно е проучилъ най-добритѣ източници, и цѣлия материалъ той излага въ десетъ отдѣли, придружени съ много пояснения и доводи. При това тя е написана на единъ чистъ увлѣкателенъ езикъ и напечатана на хубава хартия съ едъръ четливъ шрифтъ. Ние благодаримъ отъ душа на автора и издателятъ за появата на тази толкозъ добра и полезна книжка и съвѣтваме всички да си я набавятъ, да я прочетатъ внимателно и да положатъ голѣми усилия за разпространението ѝ. Тя се състои отъ 105 стр. и струва всичко 50 ст. Намира се за проданъ при издателя Г-нъ Р. Томсънъ, Самоковъ и въ придворната книжарница на Г-жа Касжрова София.

„Пролѣтни Видѣния“. Сбирка отъ хубави стихотворения, излѣзнали изъ подъ перото на двама духо-

вити и твърдѣ благонадеждни младежи. Намира се за проданъ въ книжарницата на Г. Джамджиевъ, София.

Отъ далечнитѣ страни.

Шестата всесвѣтска недѣлно-училищна конференция се държа тая година въ Вашингтонъ отъ 19—24 май. Ако се сжди по числото, размѣра на събранията и необикновения ентузиазъмъ, който обземаеше всички, конференцията надмина всички очаквания и съ право се счита най-великата отъ тия на недѣлно-училищнитѣ работници. Най-голѣмитѣ събрания бѣха, безъ съмнѣние, откриването на конференцията на събранията на мжжетѣ. На първото, въ което говори прѣдседателятъ Тафтъ присѣжтствуваха 12,000 души. Въ второто, прѣдшествувано отъ една процесия отъ 5,000 мжже изъ улицитѣ до салона, въ който ставаха събранията на конференцията, говориха г. г. Д-ри Шунцъ, Кадманъ, Робертсъ и Джоржъ Хеберъ Ионасъ. Парламентътъ закри засѣданието си, за да присѣжтствува на процесията, а улицитѣ бѣха натѣпкани съ хора, които съ възхищение слѣдѣха множеството християнски работници, които маршируваха и пѣха:

„Войници христови, събрани за борба!“

Въ сѣщото врѣме се държаха и двѣ подобни женски събрания, въ които говориха Г-жа Джеймсъ С. Шерманъ, Г-ца Маргарита Сятарии разни прѣдставителки отъ други страни.

Прѣзъ врѣме на конференцията пламенни адреси държаха пастиритѣ Ф. Б. Майеръ, С. М. Цвермеръ, Ричардъ Робертсъ, Епископъ Хартизелъ и г. г. Робертъ Е. Спиръ и Джонъ Уайнмакъръ. Светата недѣля се отпразднува, като всесвѣтски недѣлно-училищенъ день и се държаха особни мисионерски служби въ 100 различни църкви, гдѣто говориха туземни и иностранны работници. Въ подписката за разширение на недѣлно-училищната дѣйностъ личеа имената на президента Тафтъ, полковникъ Розвелтъ, царъ Георги V, Брайонъ, Пастиръ Ф. Б. Майеръ, Т. Вашингтонъ, Г-жа Стивънсъ, Леди Хенри Сомерсетъ и други. Бѣха записани повее отъ 4,000 души за членове на конференцията, 2,780 делегати и 1,200 посѣтители. Имаше прѣдставители отъ 24 различни страни, 47 деноминации и 175 мисионери.

Основната тема на всичкитѣ събрания бѣше: „Недѣлното училище и неговото прѣдназначение.“ Като резултатъ отъ всичко това би трѣбвало да се умножи числото на недѣлнитѣ училища изъ всичкитѣ страни, а словото Божие да се учи и прѣподава съ по-голѣмо усърдие и ревностъ.

Слѣдната всесвѣтска недѣлно-училищна конференция ще се държи въ Женева, Швейцария прѣзъ 1913 година.

Британското иностранно библейско дружество. На сто и шестата годишнина, държана на 4-и Май въ Лондонъ, рапортътъ на секретаря, пастиръ А Ритсонъ, показва, че изданията прѣзъ миналата година достигатъ до 6,620,024, отъ които 843,784 библии, 1,198,226 евангелия и 4,578,014 разни части отъ словото Божие. Значи 685,000 екземпляра повече отъ миналата година. Евангелия сж били печатани на 6 нови езика, а числото на евангелскитѣ пжтни книжари е около 200. Цѣлата сума, която дружеството е изразходвало, възлиза на 242,890 английски лири, а приходътъ билъ 234,728 лири. Така че има единъ дефицитъ отъ 8,162 лири.

Изъ развалинитѣ на Ниневия билъ намиренъ единъ цилиндъръ и прѣнесенъ въ Британския музей. На

осемтъ му страни има 740 реда клинообразно писмо, дѣто се отбѣлзватъ главнитѣ събития прѣзъ първитѣ четири години отъ царуването на Сенахерима, Асирийския царь, съграждането на града и двѣ негови войни.

Хора на науката — християни. Ивѣстно е, че графъ Цепелинъ великиятъ въздухоплавателъ и изслѣдователъ е усърденъ християнинъ, редовенъ поствителъ на неделнитѣ църковни служби и се дълбоко интересува въ въздържателното дѣло и всички други добри прѣдначинания.

По случай наградата, която Маркони получилъ въ Стокохолмъ, валденскиятъ вѣстникъ, „La Luce“ казва, че и той тоже е добъръ християнинъ.

Ние нѣма да забравимъ“, казва авторътъ на статията, „колко бѣхме развълнувани, когато въ регистра на валденската църква съзрѣхме името — Маркони Гюйемостудентъ. Каго такъвъ той слѣдъ редъ наставления отъ Пасторъ Кватрини пожела да стане членъ на църквата въ Leghorn. Тамъ той заедно съ другитѣ членове — търговци, прости лодкари, интелигентни хора — зема причещението. Той не бѣ открилъ още безжичния телеграфъ, но знаеше да се моли, да се съобщава чрѣзъ тайнствени невидими срѣдства съ другия свѣтъ. Той е сжщо тѣй прѣданъ и усърденъ и днесъ. Историята ще запише името му наредъ съ Волта, Нютона и Галилея. Той е нашъ братъ, най-прочутиятъ членъ на валденската църква“.

Съ даването на религиозна свобода въ 1906 год. повече отъ 4,000 православни Естонци се присѣдиниха съ люгеранската църква. Повечето отъ тѣхъ станали православни въ врѣмето на Побѣдоносцева, когато руското правителство си служеше съ всѣко насилие, за да унищожи евангелското дѣло въ балтийскитѣ провинции. Тѣ били игнорирани твърдѣ много отъ държавната църква, оставени безъ образование и религи. зна полкрѣпа. Православната църква поддържа мисионери за обръщането на сектантитѣ, но за милионитѣ мохамедани въ южна Русия не върши нищо. Тия мисионери сж обикновено добръ образовани хора, но не могатъ да спорятъ съ шундиститѣ по библейски въпроси. Каго не могатъ да имъ отговорятъ тѣ просто заповѣдватъ на полицията „да прибере тия ерегии, догдѣ приематъ тѣхнитѣ мнѣния.“

Русия позволява да се разпространява библията и даже билъ издаденъ особенъ прѣводъ на библията въ голѣмъ форматъ.

Не се знае, дали не сж сторили това нарочно, за да могатъ по-лесно да арестуватъ шуалиститѣ, когато тѣ огиватъ на събрание. Въ всѣки случай много християни били уловени и наказани, защото носѣли тия библии.

Холандската църква и мохамеданитѣ. Велики събития ставатъ изъ свѣта, та дребнитѣ оставатъ и незабѣлзани. Много християни гледатъ съ прѣдразсѣдъкъ и мислятъ, че е невъзможно да се обрнатъ мохамедани християнството. Нѣма по-голѣмо заблуждение отъ това. Последнитѣ свѣдѣния отъ изгочия индийски архипелагъ сж, наистина, много нисърчителни. Въ холандската реформирана църква въ Ява 20 мохамедани били напоследъкъ покръстени отъ пасторъ Денисъ. Двамата отъ тия обръщеници ще учатъ за проповѣдници съ помощта на Пасторъ Денисъ въ евангелската колегия въ Ява. Тоя успѣхъ показва, че ще дойде врѣме, когато цѣлиятъ датеченъ изтокъ ще се обърне къмъ Христа. Близкитѣ острови Суматра, Целебесъ и Борнео ще бждатъ тоже засегнати.

Изъ Русия.

Дружеството за подпомагане на нѣмскитѣ евреи има не добри свѣдѣния изъ Русия.

Прѣслѣдването на евреитѣ започнало и то твър-

дѣ ожесточено въ Киевѣ, свещениятъ градъ на руситѣ, дѣто на стотини фмилини било заповѣдано незабавно да напустнатъ страната. Кордонни войска заобикалятъ къщитѣ и обитателитѣ имъ, мъже, жени, и дѣца биватъ насилствено изпждени вънъ и принудени да отидатъ на желѣзно-пѣтнитѣ гарн безъ да имъ се позволи да си зематъ друго освѣтъ най-необходимото.

Прѣзъ мѣсець септември тая година ще стане едно забѣлжително събрание въ Русия. Различнитѣ малки, но живи и усърдни свободни църкви, прѣснати тукъ-тамъ изъ обширната империя, не сж обединени. Въ Русия, на примѣръ, има петъ баптиски съюза. Много отъ тая забърканостъ се дължи на плѣменитѣ различия, които указватъ влияние върху раздѣление на църквитѣ.

Рускиятъ баптиски съюзъ има за свой прѣдседателъ В Павлова, ученъ и способенъ човѣкъ. Той и пасторъ Фетлеръ, искали цозволение отъ руското правителство да се събере прѣзъ септември една конференция въ Петербургъ, цѣльта на която е федеративното обединение на петѣтъ съюза. Царътъ не само че далъ съгласието си за това, но разрѣшилъ да присѣтствуватъ и чуждестранни делегати.

Отпадъкътъ на агностицизмътъ въ Япония. Прочуятъ дторъ на колегията въ Доинша, най-добриятъ японски християнски институтъ, е за сега въ Англия. Какъто много други поствители, Дръ Харзаа е на пътъ за конференцията въ Единбургъ. Зъ една свся рѣчь той каза, че иска въ Япония да има обединена свободна църква, т. е. една църква за всички християни, вмѣсто редъ отдѣлни сектански църкви. За сега има най-малко 30 християнски секти въ Япония. За шастие, тѣ р.б.зятъ въ съгласие. Попитанъ за състоянието на християнството въ далечния изтокъ Дръ Харзаа казалъ че то напрѣдва въ всѣко отношение, главно защото прави домашния животъ по чистъ, по-идеяленъ. Язичеството почва да отпада. „Прѣди много години“, казва той, „сжществуваше агностицизмътъ въ Япония, но това врѣме е отдавна прѣминало. Нашитѣ ученолюбиви младежи четѣха съ жадностъ всичко, що се отнасяше до мистериитѣ на живота, произведенията на Мила, Сненсера и даже на Тома Пейнъ. Сега Китай прѣминава тая фазъ, прѣзъ която Англия, Америка и Япония минаха и азъ напълно вѣрвамъ, че и тамъ ще се яви по-голѣмъ интересъ, както у насъ, за разглеждане религиозни въпроси.“

Между Папуанитѣ въ Нова Гвинея. Първата мисионерска работа между този народъ била почната въ 1886 година, и за четиренасетъ години не се постигнали почти никакви резултати. Сега тамъ имъ 3000 християни съ училища, църкви и ту-емни проповѣдници. Желаетитѣ да приематъ християнско кръщение сж т.лко мнозина, щото мисионеритѣ сж принудени да ги отлагатъ защото не могатъ да сварятъ за да имъ дадатъ мужднитѣ на тавления. За да се здобиятъ съ потребнитѣ познания на християнското учение, прѣди да сж отишли при мисионеритѣ, тѣ спождаатъ за тази цѣль установенитѣ опитнитѣ християни. Църквитѣ сж буквално натѣпкани съ поствители: дохождатъ мъже, жени и дѣца. При кръщението на тѣзи обрнати диваци се извършватъ голѣми тѣ жества и искрени побратимявания между по-рано скарани или враждувачи съседи.

Съ помощта на нѣкон добри християни въ Германия при всѣка мисионерска станция се разработватъ обширни пространства земя по модеренъ начинъ. Слѣдъ учебнитѣ часове, папуанскитѣ младежи обработватъ земята, развждатъ разни зеленчуци, плодове, и се грижатъ за добитѣка. Каго плодъ на тази работа, ту емнитѣ църкви не само

издържатъ себе си, но отъ 1909 год. поддържатъ на свои разности двама туземни мисионери между непросвѣтенитѣ азиатци.

Прѣди двадесетъ години тѣзи нѣкогашни диваци ялѣха свинско размѣсено съ човѣшко месо; биеха се и проливаха кръвта си до самизтрѣбление. Каква чудна промѣна е извършила евангелската истина въ сърцата и живота на тѣзи хора!

Новитѣ протестански църкви въ Сѣверна Франция Тѣ стоятъ денѣ — нощѣ отворени прѣзъ цѣлата седмица. Надъ входнитѣ врата вмѣсто обикновенитѣ църковни имена и надписи се четатъ думитѣ: „Солидарность“, „Работнишко Убѣжище“ и „Братство“. Вжтрѣшната имъ покъщнина е много скромна, но дѣятелността имъ оживлена и трѣскава. На св. Недѣля се държатъ служби, но тѣ сж само една малка часть отъ работата, що се върши около тѣхъ.

Пастиритѣ имъ сж много скромно облѣчени безъ никъви външни отличия, но винаги снабдени съ връзки отборъ духовни брошури. Интересно е да ги чуете, когато проповѣдватъ: тѣ избѣгватъ обикновенитѣ религиозни термини, които сж омръзнали на мнозина, но поддържатъ духа и живота на християнството. Когато прочутиятъ проповѣдникъ Моно говорѣлъ съ огнено краснорѣчие за Христа, приятеля на бѣднитѣ и угнетенитѣ, въ Когото сж въплѣтени страданията на човѣчеството, единъ отъ слушателитѣ се провикналъ: „Кажи ни повече за него, но не му споменувай името.“ Когато попитали единъ социалистъ говорителъ, защо, като е безбожникъ, споменува думитѣ, „Богъ“ и „Божественъ“, отговорилъ: „Азъ вѣрвамъ въ единъ Създател. Моятъ атеизмъ не е нищо друго освѣнъ противоклерикализмъ“

Всичко това най-добре се разбира между членовеѣ, които съставятъ тѣзи нови братства, или църкви. По схващанията на пастиритѣ имъ, християнството днесъ трѣбва да се прѣдстави въ нови начини, както стари изгъркани монети, които чрѣзъ прѣтопяването ставатъ нови и лѣскави нагледъ.

Ако ви се удаде възможность да вѣзнете въ къщата на нѣкой отъ тѣ и пастири, вие ще го намѣрите твърдѣ занятъ — да припка отъ една длъжность на друга и на трапезата му, вие ще забѣлѣжите едно мѣсто съ чиния, приготвено за нѣкой бѣденъ нещастникъ работникъ останалъ безъ работа.

Често се случва, щото въ време на стачка пастирѣтъ да иждивява по цѣли нощи около членовеѣ на църквата да не би да се завлѣкатъ въ вихѣра на повилнѣлата сганъ. Тѣ сж готови винъ ги да го слушатъ, защото го обичатъ.

Слѣдъ нѣкой денъ вие ще видите сжия пастиръ да тича съ колелото си отъ село на село до работницитѣ, занятъ съ политическа, прѣдизборна агитация. Ще се избира за депутатъ нѣкой човѣкъ, който е далъ дума на евангелиститѣ да подкрѣпи въ парламента противо-алколичнитѣ борби. Често пкти депутатѣтъ се избира и сетнѣ забравя даленото си обѣщание; при всичко това тѣзи усърдни евангелски християни и пастиритѣ имъ не губятъ надежда, че единъ денъ ще вѣстане изпомежду имъ човѣкъ, който въ качеството си на депутатъ, ще се затѣпи за интереситѣ отъ Народното Сѣбрание.

Каква ли още полезна дѣятелность не ще срѣщнете въ тѣзи нови протестански църкви. Тѣ държатъ дѣтски сѣбрания, иматъ пѣвчески дружества, младежки дружества, спестовни каси, кооперативни магазини. Нанстина работата е и трудна и огромна, но само по този начинъ въ тѣзи църкви всѣкидневно ставатъ нови обрѣщания.

Мохамеданитѣ въ Суматра. Отъ никоя страна въ свѣта не отиватъ повече поклонници въ Мека, както отъ холандска източна Индия. Населението е твърдѣ злѣ третирино отъ арабитѣ, но като се върне нѣкой отъ поклонението, отдаватъ му се божески почести. Простолудното пие водата въ която поклонницитѣ се миятъ, ядатъ тѣхнитѣ остатѣци и цѣлува краката имъ, та по тоя начинъ да добие поне часть отъ светостѣта, получена отъ гроба на пророка. Когато нѣкой отъ Суматра приема мохамеданството, изтисква се единъ лимонъ връзъ главата му, като знакъ, че той влизъ въ „правата вѣра“. Той тогава научъ арабския изразъ: „Великъ е Богъ и Мохамедъ е Неговъ пророкъ“, който никой не разбира. Заедно съ това тѣ сж длъжни да изучаватъ редъ молитви и движенията имъ. Горко на тоя, който не изпълнява точно всичкитѣ си религиозни задължения, защото, когато Гавраилъ призове вѣрнитѣ на молитва въ време на възкресението съ острата верига, която носи, ще отсѣче главата на тия които не внимаватъ въ изговарянето на молитвитѣ.

Суматрянитѣ вѣрватъ, че мохамеданизмътъ ще освободи единъ денъ всичкитѣ черни отъ властѣта на бѣлитѣ. Тѣхъ тѣ духовни водители ги учатъ, че „главата на вѣрнитѣ“ седи въ Цариградъ и нему всички бѣли владѣтели отдаватъ почести. Нѣкога той ще се повдигне и ще строши ярема на робството отъ шиитѣ на чернитѣ и ще накаже бѣлитѣ хора.

Ислямизмътъ въ Суматра започналъ прѣзъ 13-и вѣкъ. Холандското правителство до скоро подкрѣпяше тая пропаганда. Сега то вижда грѣшката си. До 1850, мохамеданството напредваше, но слѣдъ това, трѣгна назадъ Християнската мисия отъ друга страна работи усилено, за да просвѣти тия заблудени хора. Има сега 90,000 християни, отъ които нѣколко сж се обърнали отъ мохамеданството.

ОТКРИВА СЕ ПОДПИСКА ЗА ВТОРОТО ПОЛУГОДИЕ НА „ХРИС. СВѢТЪ“.

Прѣзъ второто полугодие списанието „Християнски Свѣтъ“ ще излиза редовно съ иллюстрации на хубава хартия. По своето съдържание то е най-доброто, най-евтино мѣсечно религиозно списание на български — нагодено особено за сѣмейства и за младежи.

Абонаментътъ му до края на годината е само **ЕДИНЪ И ПОЛОВИНА ЛЕВЪ**. Абонирайте се! Поканете и вапитѣ приятели!

КЪМЪ АБОНАТИТѢ НИ.

Канимъ абонатитѣ на „Христ. Свѣтъ“ да ни внесатъ абонаментната стойность. Изплащанията ставатъ чрѣзъ пощенски записи, или пощенски марки направо до редакцията и администрацията на „Христ. Свѣтъ“. Булевардъ „Фердинандъ“ № 3, София. Гербови марки не се приематъ.

Варна.

